

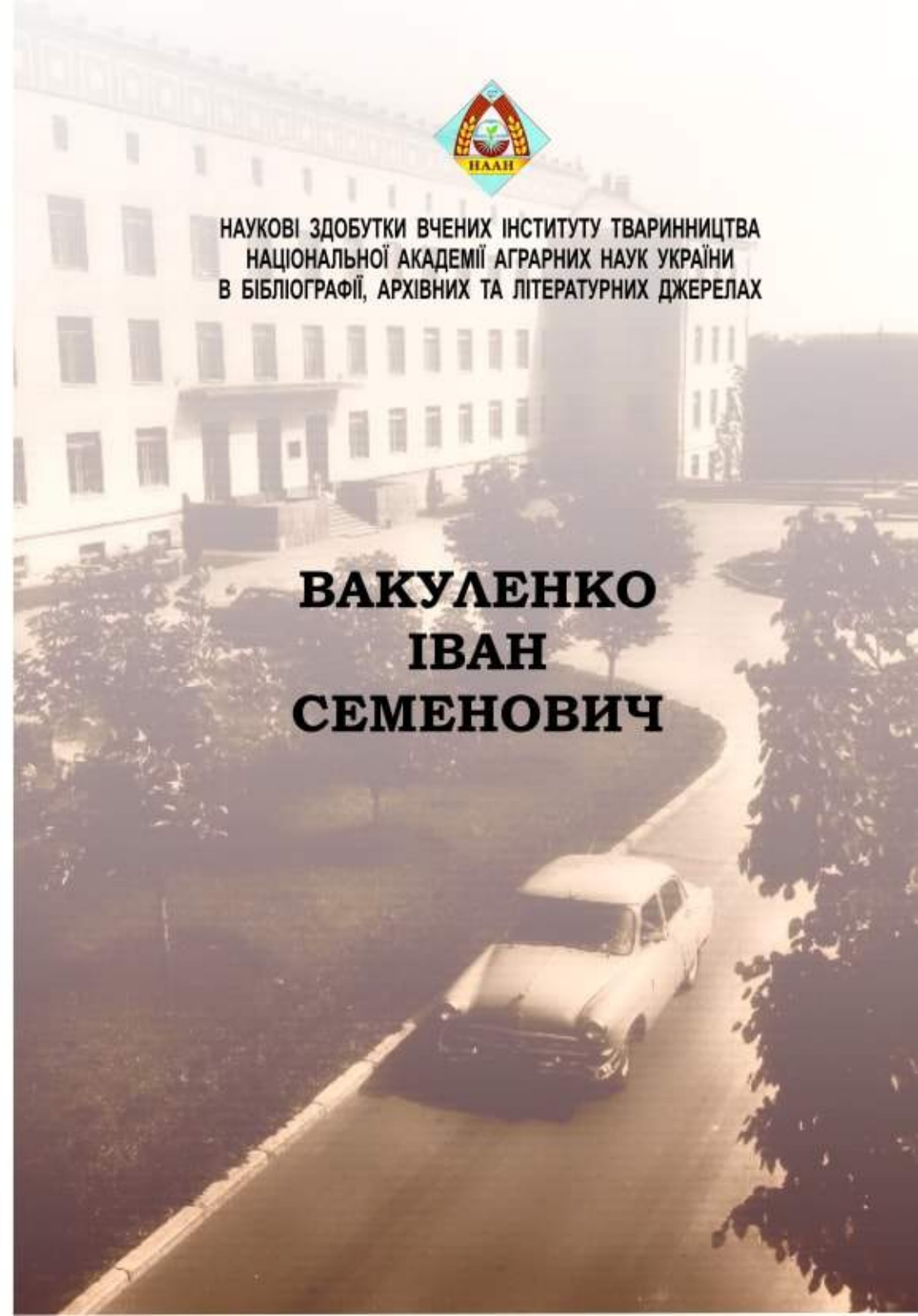
НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ТВАРИННИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
В БІБЛІОГРАФІЇ, АРХІВНИХ ТА ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛАХ

Видання є важливою джерельною базою наукових досліджень з історії аграрної науки України, сприяє виявленню динаміки змін пріоритетних наукових напрямів, актуалізації окремих проблем історії вітчизняної зоотехнічної науки та галузевої дослідної справи, надає їй портретної конкретики, визначає місце установи в інтелектуальній спадщині української нації.

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ТВАРИННИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
В БІБЛІОГРАФІЇ, АРХІВНИХ ТА ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛАХ

**ВАКУЛЕНКО
ІВАН
СЕМЕНОВИЧ**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА

«ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
В БІБЛІОГРАФІЇ, АРХІВНИХ ТА ЛІТЕРАТУРНИХ
ДЖЕРЕЛАХ»

Книга 18

**ВАКУЛЕНКО
ІВАН
СЕМЕНОВИЧ**

*біобібліографічний покажчик
наукових праць
за 1968 – 2016 рр.
(до 80-річчя від дня народження)*

2-ге видання, перероблене і доповнене

Харків
2017

УДК 016:001:636(477)Вакуленко”1968/2016”

ІСТОРИКО-БІБЛІОГРАФІЧНА СЕРІЯ
«ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
В БІБЛІОГРАФІЇ, АРХІВНИХ ТА ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛАХ»

Заснована у 2012 році

Укладачі:

В. В. Кунець, Л. В. Гончаренко, Н. В. Камишан, В. С. Петраш.

ВАКУЛЕНКО Іван Семенович: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1968–2016 рр. / НААН, Інститут тваринництва; уклад.: В. В. Кунець, Л. В. Гончаренко, Н. В. Камишан, В. С. Петраш; наук. ред. Є. В. Руденко ; автор вступ. статті Є. В. Руденко; перекл. англ. В.О. Даншин. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х., 2017. – 60 с. (Кн.18)

У бібліографічному виданні висвітлено основні дати життя й діяльності доктора сільськогосподарських наук І. С. Вакуленка, представлено перелік його наукових праць, авторських свідоцтв, патентів, у яких послідовно викладено автором теоретичні і практичні розробки з питань щодо відтворювальної здатності та удосконалення системи одержання сперми в бугаїв-плідників, внесення суттєвих доповнень до теорії постнатального онтогенезу кролів у віковій динаміці, вивчення їх відтворювальної здатності та системи годівлі, розроблення інших основних технологічних питань інтенсивного виробництва м'яса кролів для сільськогосподарських підприємств різних форм власності.

Призначено для науковців і викладачів різних навчальних закладів зоотехнічного профілю, керівників і фахівців сільськогосподарських підприємств і фермерів.

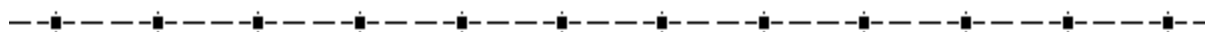
In the bibliographic issue the basic dates of life and activity of doctor of agricultural sciences I. S.Vakulenko are highlighted, list of his scientific papers, certificates of authorship, patents are presented, in which theoretical and practical developments on the reproductive abilities and improvement of the system of obtaining sperm from bulls, introducing essential additions to the theory of post-natal ontogenesis of rabbits in age dynamics, study of their reproductive ability and feeding system, development of other basic technological questions of intensive production of rabbit meat for agricultural enterprises of different forms of property are set out consequentially.

It is intended for scientists and teachers of various educational institutions of zootechnical profile, heads and specialists of agricultural enterprises and farmers.

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту тваринництва НААН (протокол № 4 від 20 березня 2017 р.)

© Національна академія
аграрних наук України,
Інститут тваринництва, 2017
© І. С. Вакуленко, 2017

ВИСОКИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ТА ВІДДАНІСТЬ СПРАВИ

5 травня 2017 року виповнюється 80 років Івану Семеновичу Вакуленку – головному науковому співробітнику сектору хутрового звірівництва і кролівництва Інституту тваринництва НААН, доктору сільськогосподарських наук, члену експертної комісії з атестації племсуб'єктів України в галузях звірівництва і кролівництва при Міністерстві аграрної політики та продовольства України та члену координаційної комісії з селекції сільськогосподарських тварин при Національній академії аграрних наук України.

50 років життя пов'язують Івана Семеновича з Інститутом тваринництва НААН. Працюючи на Богодухівській держплемстанції, ще у 1965 – 1967 роках, він опанував та впроваджував у виробництво новітні технології штучного осіменіння великої рогатої худоби, свиней та овець, які розроблялися у Науково-дослідному інституті тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР (нині Інститут тваринництва НААН) академіком НАН Ф. І. Осташком та професорами О. Д. Бугровим, М. І. Лопатком, В. А. Чирковим. Саме в цей період І. С. Вакуленко сформувався як фахівець-практик та майбутній науковець.

Після закінчення аспірантури під керівництвом доктора біологічних наук Ф. І. Осташка, у 1971 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук на тему: «Дослідження відтворювальної здатності й удосконалення технології отримання сперми у бугаїв-плідників», в якій були розроблені теоретичні та практичні основи тривалого збереження сперми, підвищення відтворювальної здатності бугаїв-плідників і розроблені режими їх використання та механізації процесу асептичного одержання сперми. Перше авторське свідоцтво на винахід гідропневматичного станку для одержання сперми видане І. С. Вакуленку у 1981 р.

Подальша наукова діяльність І. С. Вакуленка пов'язана з однією з найважливіших галузей тваринництва – кролівництвом та хутровим звірівництвом.

Починаючи з 1970 р. Україна одна з перших держав у складі СРСР визначила стратегічний напрям на переведення галузі кролівництва на промислову основу. На цей період було створено високоякісний вітчизняний генетичний потенціал кролів і надійна науково-технічна база. Для інтенсивного розвитку галузі були прийняті відповідні Урядові Постанови, які сприяли поглибленому розробленню подальших теоретичних і практичних питань. У цей період І. С. Вакуленко брав найактивнішу участь у розробленні технологічних процесів утримання, відтворення, годівлі та селекції кролів при інтенсивному їх вирощуванні. Ним доповнено класичну теорію К. Б. Свечина та В. І. Федорова стосовно періодичного та ритмічного росту й розвитку кролів у постнатальний період.

Визначено динаміку росту та особливості формування зовнішніх і внутрішніх органів, шлунково-кишкового тракту, кісткової, жирової, м'язової,

тканин та шкіри, м'ясної продуктивності та організму в цілому за період росту від народження до п'яти місяців, у віковій динаміці (1-10-20-30-45-60-90-120-150 діб).

Уперше у світовій практиці визначено конверсію корму у м'ясо кролів у віковій динаміці та визначено особливість лактації кролематок і хімічний склад молока в різні періоди лактаційного періоду, розроблено лактаційну гістограму, скореговано роль молочної продуктивності кролематок у рості й розвитку організму та формуванні резистентності молодняку. Теоретичні дані стали основою для розроблення ефективної системи годівлі й технологій інтенсивного виробництва кролятини і вирощуванні племінного молодняку, які були впроваджені в різних регіонах України. За активної участі І. С. Вакуленка на кінець 1980 р. в Україні було створено біля 30 кролеферм промислового типу, з поголів'ям 2-3 тис. і більше основних кролематок на кожній. Середньорічне виробництво м'яса кролів в Україні було доведено до 140 – 160 тис. тонн у живій масі, що становило 8 % від світового виробництва і 70 % від загальнодержавного обсягу.

На кролефермі радгоспу-комбінату «Калитянський» ім. 50-річчя СРСР Київської області з впровадженням розробленої за участю І. С. Вакуленка новітньої технології «Циклічного виробництва м'яса кролів» було досягнуто рекордне виробництво на 1 середньорічну кролематку 100 – 120 кг у живій масі.

Результатом творчих пошуків та практичної діяльності став захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук у 1999 р. на тему: «Закономірності та особливості формування м'ясної продуктивності і конверсійної здатності кролів у постнатальному онтогенезі». Матеріали дисертації відкрили нові перспективи щодо розвитку цієї галузі тваринництва.

З 2000 й до 2015 рр. І. С. Вакуленко працював на посаді завідуючого лабораторією хутрового звірівництва і кролівництва (нині сектор кліткового звірівництва та кролівництва), якій із 2003 р. надано статус «Селекційного центру зі звірівництва і кролівництва» і покладено функціональні обов'язки координатора науково-практичного розвитку цих галузей в Україні.

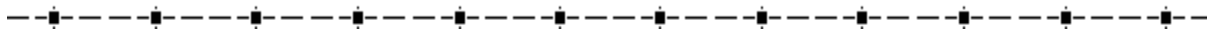
За період наукової діяльності І.С. Вакуленком підготовлено біля 200 наукових праць, із них 3 монографії, 8 довідників, біля 30 методичних рекомендацій, патентів та 3 авторських свідоцтва, розроблено і впроваджено 15 технологій і селекційних програм, 15 ДСТУ. Ученим розроблено положення щодо атестації звірівничих і кролівничих господарств і надання їм племінного статусу, інструкції по бонітуванню хутрових звірів і кролів, форми племінного обліку, «Програма розвитку хутрового звірівництва і кролівництва на 2005–2015 роки». І. С. Вакуленко учасник багатьох районних, обласних і республіканських семінарів, конференцій, ним підготовлено низку фахівців вищої кваліфікації і техніків штучного осіменіння сільськогосподарських тварин. Учений постійно веде роботу з підготовки наукових кадрів.

Івана Семеновича за самовіддану працю в ім'я науки нагороджено почесною відзнакою «Знаком Пошани» та численними грамотами. Високий професіоналізм, всебічна обізнаність, величезна працездатність, доброзичливість та уважне ставлення до своїх співробітників створили заслужений авторитет у науковому середовищі.

У напруженій праці, розквіті мудрості і здобутків, перспективах нових звершень зустрічає вчений свій день народження. Бажаємо Івану Семеновичу міцного здоров'я, творчих звершень на ниві науки.

***Є. В. Руденко,**
член-кореспондент НААН,
доктор ветеринарних наук, професор,
директор Інституту тваринництва НААН*

HIGH PROFESSIONALISM AND DEDICATION

80th anniversary of Ivan Vakulenko – chief researcher department of fur-bearing animals and rabbit production of Institute of animal science of NAAS, doctor of agricultural sciences, a member of the expert committee on certification of breeding subjects of Ukraine in the fields of fur-bearing animals and rabbit production at the Ministry of agrarian policy and food of Ukraine and member of the coordinating commission for breeding of farm animals at the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine.

50 years of life associate Ivan Semenovich with the Institute of Animal Science of NAAS. Working on Bogoduhovsky state breeding station, back in 1965 – 1967's he mastered and implemented in production the latest technologies of artificial insemination of cattle, pigs and sheep, which were developed at the Scientific-research institute of animal science of forest-steppe and woodlands of USSR (now the Institute of Animal Science of NAAS) by academician of NAAS F. I. Ostashko and professors O. D. Bugrov, M. I. Lopatko, V. A. Chyrkov. During that period I. Vakulenko formed as a specialist-practitioner and future scientist.

After graduate school, under the direction of doctor of biological sciences F. I. Ostashko, in 1971 he protected his dissertation for the degree of candidate of biological sciences on the theme: "Study on reproductive ability and improving technology of obtaining sperm from bulls", in which theoretical and practical foundations of long-term preservation of sperm, increasing reproductive ability of bulls were worked out and regimes of their use and mechanization of the process of aseptic obtaining sperm were developed. The first certificate of authorship on invention of hydropneumatic stall for obtaining sperm was issued to I. S. Vakulenko in 1981.

Further scientific activity of I. S. Vakulenko was associated with one of the most important branches of animal production – fur-bearing animals and rabbit production.

Since 1970, Ukraine was one of the first countries in the Soviet Union, that defined the strategic direction of transfer of rabbit production on an industrial basis. In this period high-quality domestic genetic potential of rabbits and reliable scientific and technical base were created. For intensive development of the branch relevant government regulations were adopted that favoured the deep development of further theoretical and practical issues. During this period, I. S. Vakulenko took active part in development of technological processes of housing, reproduction, feeding and breeding of rabbits with their intensive raising. He added the classical theory of K. B. Svyechyn and V. I. Fedorov as to periodic and rhythmic growth and development of rabbits in postnatal period.

Dynamics of growth and peculiarities of the formation of external and internal organs, gastrointestinal tract, bone, fat, muscle tissues and skin, meat productivity

and organism as whole in period of growth from birth to five months in the age dynamics (1-10-20-30-45-60-90-120-150 days) were determined.

For the first time in the world practice conversion of feed into meat of rabbits in the age dynamics and peculiarity of lactation of rabbit females and chemical composition of milk in different periods of lactation period were determined, lactation histogram was developed, the role of milk production of rabbit females in growth and development of organism and forming resistance of young animals was corrected. The theoretical data became the basis for developing effective systems of feeding and technologies of intensive production of rabbit meat and raising young rabbits, which were implemented in various regions of Ukraine. By active participation of I. S. Vakulenko about 30 rabbit farms of industrial type with 2–3 thousand or more of base rabbit females on each were established at the end of 1980 in Ukraine. Average annual production of rabbit meat in Ukraine has been brought to 140 - 160 thousand tons in live weight, which was 8% of world production and 70% of the total national volume.

In rabbit farm of radgosp "Kalytyanskyy" named after 50th anniversary of the USSR of Kiev region after implementation of developed with participation of I. S. Vakulenko technology of "Cyclic production of rabbit meat", record production at annual average rabbit female of 100-120 kg of live weight was achieved.

The result of creative search and practical activity was protection of dissertation for the degree of doctor of agricultural sciences in 1999 on the theme "Principles and peculiarities of the formation of meat production and conversion ability of rabbits in postnatal ontogenesis". Materials of the dissertation opened new perspectives for the development of the livestock industry.

Since 2000 до 2015 I. S. Vakulenko works as the head of the laboratory of fur-bearing animals and rabbit production (now the laboratory of cage animals and rabbit production), which since 2003 granted the status of "breeding center for fur-bearing animals and rabbit production" and was assigned functional responsibilities as coordinator of research and practical development of these branches in Ukraine.

During the period of scientific activity I. S. Vakulenko prepared more than 200 scientific papers, including 3 monographs, 8 manuals, about 30 guidelines, patents and 3 certificates of authorship, developed and implemented 15 technologies and breeding programs, 15 State Standards. Scientist developed provisions for certification of fur-bearing animals and rabbit farms and providing breeding status to them, guidelines for appraisal of fur-bearing animals and rabbits, forms of breeding recording, "Program of development of fur-bearing and rabbit production for 2005 – 2015 years". I. S. Vakulenko took part at many district, regional and national seminars, conferences, he prepared a number of specialists of highest qualification and technicians for artificial insemination of farm animals. Scientist is constantly working with preparing scientific staff.

For his hard work in the name of science Ivan Semenovich was awarded with honorary award "Badge of Honor" and numerous diplomas. High professionalism, thorough knowledge, great workability, kindness and attention to employees created a well-deserved reputation in the scientific community.

In the hard work, the prime wisdom and achievements, prospectives for new achievements scientist meets his birthday. We wish Ivan Semenovich good health, creative achievements in the field of science.

E. Rudenko,
Corresponding Member of NAAN,
Doctor of Veterinary Science, Professor
Director of Institute of Animal Science NAAS

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ доктора сільськогосподарських наук Івана Семеновича ВАКУЛЕНКА

-
- 5 травня 1937** Народився у с. Дмитрівка Богодухівського р-ну Харківської області
- 1946 – 1955** Учень Ново-Софіївської семирічної та Ульянівської середньої школи Богодухівського р-ну Харківської області
- 1955 – 1957** Обліковець колгоспу ім. Сталіна та ім. Леніна, с. Ново-Софіївка Богодухівського р-ну Харківської області
- 1957 – 1962** Студент Харківського зооветеринарного інституту (нині Харківська державна зооветеринарна академія).
- 1962 – 1964** Зоотехнік-бригадир Кіровського відділення Сумської державної сільськогосподарської станції
- 1964 – 1965** Старший зоотехнік Тростянецького сільськогосподарського управління Сумської області
- 1965 – 1967** Старший зоотехнік Богодухівської держплемстанції Харківської області
- 1967 – 1970** Аспірант Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР (нині Інститут тваринництва НААН)
- 1970 – 1972** Молодший науковий співробітник відділу кролівництва і Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР (нині Інститут тваринництва НААН)
- 1971** Захистив дисертацію у НДІ тваринництва Лісостепу та Полісся УРСР на тему: «Дослідження відтворювальної здатності й удосконалення технології отримання сперми у бугаїв-плідників»
- 1972** Присуджено вчений ступінь кандидата біологічних наук
- 1972 – 1989** Старший науковий співробітник відділу дрібного тваринництва Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР
- 1976** Присуджено звання старшого наукового співробітника за

- спеціальністю «фізіологія людини і тварин»
- 1987** Присвоєно почесне звання «Ветеран труда»
- 1989 – 2000** Провідний науковий співробітник відділу дрібного тваринництва і конярства Інституту тваринництва УААН
- 1991** Член координаційної комісії з селекції сільськогосподарських тварин при Національній академії аграрних наук України
- 1999** Захистив дисертацію у Інституті тваринництва УААН на тему: «Закономірності та особливості формування м'ясної продуктивності і конверсійної здатності кролів у постнатальному онтогенезі», присуджено вчений ступінь доктора сільськогосподарських наук
- 2000** Постійний член Ученої ради Інституту тваринництва НААН та спеціалізованої Ученої ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій
- 2003** Член експертної комісії з атестації племсуб'єктів України в галузях звірівництва і кролівництва при Міністерстві аграрної політики України (нині Міністерство аграрної політики та продовольства)
- 2006** Нагороджений трудовою відзнакою «Знаком пошани»
- 2000 – 2015** Завідувач лабораторії хутрового звірівництва і кролівництва Інституту тваринництва УААН
- 2015 й донині** Головний науковий співробітник сектору хутрового звірівництва і кролівництва Інституту тваринництва НААН

BASIC DATES OF LIFE AND ACTIVITY
doctor of agricultural sciences
Ivan Semenovich VAKULENKO

-
- 5 May 1937** Born in s. Dmytrivka of Bogoduhov district of Kharkiv region
- 1946 – 1955** Pupil of Novo-Sofievka 7-years and Ulianivska high schools of Bogoduhov district of Kharkiv region
- 1955 – 1957** Recorder of kolgosp after the name of Stalin and Lenin, s.Novo-Sofievka 7-years and Ulianivska high schools of Bogoduhov district of Kharkiv region
- 1957 – 1962** Student of Kharkiv zooveterinary institute (now Kharkiv state zooveterinary academy)
- 1962 – 1964** Zootechnic-brigadier of Kirov division of Sumy state agricultural station
- 1964 – 1965** Senior zootechnic of Trostianets agricultural administration of Sumy region
- 1965 – 1967** Senior zootechnic of Bogoduhov state breeding station of Kharkiv region
- 1967 – 1970** Graduate student of the Scientific-research institute of animal science of forest-steppe and woodlands of USSR (now the Institute of Animal Science of NAAS)
- 1970 – 1972** Junior researcher of department of rabbit production of Scientific-research institute of animal science of forest-steppe and woodlands of USSR (now the IAS of NAAS)
- 1971** Protected dissertaition at Scientific-research institute of animal science of forest-steppe and woodlands of USSR on the theme of "Study on reproductive ability and improving technology of obtaining sperm from bulls"
- 1972** Awarded with scientific degree of candidate of biological sciences.
- 1972 – 1989** Senior researcher of department of small animal production of the Scientific-research institute of animal science of forest-steppe and woodlands of USSR (now the Institute of Animal

Science of NAAS)

- 1976** Awarded with title of senior researcher in speciality “Physiology of human and animals”
- 1987** Awarded with honorary title “Veteran of Labor”
- 1989 – 2000** Leading researcher of department of small animal and horse production the Institute of Animal Science of NAAS
- 1991** Member of the coordinating commission for breeding of farm animals at the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine
- 1999** Protected dissertaition at Institute of animal science of UAAS on theme: "Principles and peculiarities of the formation of meat production and conversion ability of rabbits in postnatal ontogenesis", awarded with scientific degree of doctor of agricultural sciences
- 2000** Permanent member of the Academic council of the Institute of animal science of NAAS and specialized Scientific Council on doctoral and candidate's dissertations
- 2003** Member of the expert committee on certification of breeding subjects of Ukraine in the fields of fur-bearing animals and rabbit production at the Ministry of Agrarian policy of Ukraine (now the Ministry of agrarian policy and food)
- 2006** Awarded with honorary award "Badge of Honor"
- 2000 – 2015** Head of the laboratory of fur-bearing animals and rabbit production
- Since 2015 to now** Chief researcher department of fur-bearing animals and rabbit production of Institute of animal science of NAAS

МОЕМУ ДРУГУ

*ТЕБЕ, вечно улыбающемуся от ТАКОГО же
в день твоего очередного ЮБИЛЕЯ!!!!!!*

На склоне лет о чём хочу поведать я,
Оценивая нашу жизнь спокойным взглядом:
Присутствуют в моей судьбе мои друзья
Всё больше косвенно, но очень, очень рядом!

Приятны тем, что не назойливы они,
От них тепло, не устаёшь и не стареешь:
Судьба у нас одна и помыслы одни –
От украинца-добряка и до еврея.

И среди тех, кто в круге первом много лет,
Иван Семёнович, Вакуленко который:
В науке - доктор, а в быту - любимый дед:
Он первым знал мои причуды и приколы!

Науку грызли, закусивши удила.
Учитель-друг, встречаясь с нами утром-рано:
– Ну, как, Иван Семёнович, идут дела?
– Неплохо, вроде бы, Семен Иваныч!

Мы, не щадя себя, смеялись над собой,
Анализируя крутые развороты.
Возможно, и маршрут, начертанный судьбой,
Нам подсказал, шутя, неглупый кто-то.

Ну, а чудачества? Ведь это для души,
Стремящейся расслабиться, освободиться,
Найти тропу к заоблачью вершин.
Вскарабкаться на них и не разбиться.

Глаголы – дань событию великому,
И дружбой-временем проверенному братству:
Хранишь, как артефакт ты, как реликвию,
Подаренный когда-то мною галстук!

Да, да: храним мы до подробной мелочи
Событий давних вереницу нашей юности.
И даже вот сейчас, когда и в полной зрелости,
Мы учимся до самой полной умности.

Спасибо Господу, что выделивши нас,
Он научил шутить нас, мыслить, добиваться!
Пугались зря – не так уж и высок Парнас:
У нас теперь он под ногами, братцы!

И годы, годы за спиною чередой...
А что в сухом остатке, неужели старость?
Конечно, нет! Не то нам уготовано судьбой:
Ведь сколько дел ещё неслеланных осталось!

В конце пути ещё нас ждут удары,
Там, впереди их многочисленная рать...
Мы не успеем побывать на Балеарах
Кусочек рая этот нам не увидеть,

Но мы не ропщем, не грустим и не жалеем,
Всё принимая в жизни так, как оно есть:
Не станет талый снег от времени белее,
А вот за совесть – надо думать и за честь!

И если вдруг в пути возник беда мираж,
Ты только позови – мы эхом отзовёмся!
Готовы, бросив всё, идти на абордаж:
Не главное – куда, а главное: прорвёмся!

*Лоза Анатолий Романович,
заместитель директора Института
животноводства ЦРУУААН по научной работе,
кандидат сельскохозяйственных наук,
журналист газеты «Днепровская правда»,
член Регионального Союза писателей Приднепровья*

ПЛІЧ-О-ПЛІЧ З ЮВІЛЯРОМ

Цьогорічна весна принесла нашому ювіляру поважну та славетну дату – 80 літ.

Спогади багатьох авторів свідчать про довгий науковий та життєвий шлях пліч-о-пліч з ювіляром. З ким доля пов'язала в студентські роки та роки роботи в господарстві, хто підтримував у роки навчання в аспірантурі та часи наукової діяльності в Інституті тваринництва.

Наша співпраця охоплює порівняно менший відрізок часу, однак ми впевнені, що він для нього не менш важливий та насичений подіями. А нам хотілося б згадати деякі з них, оскільки вони пов'язали життя кожного співробітника в єдину маленьку наукову сім'ю – це колектив лабораторії кліткового звірівництва та кролівництва.

Історія нашої лабораторії, яку очолив Іван Семенович, бере початок в жовтні 2000 року, з реформуванням відділу дрібного тваринництва та конярства та заснуванням самостійної лабораторії хутрового звірівництва і кролівництва на базі груп кролівництва та хутрового звірівництва.

Іван Семенович з гідністю зустрів черговий виклик долі оскільки йому необхідно було використати свої знання, багатий життєвий досвід та практику не тільки для відродження своєї „рідної” галузі, але й для вирішення важливих питань в новій та специфічній – звірівництві.

З часу заснування очолюваної ним лабораторії, колективом співробітників зроблений значний внесок у їх розвиток: розроблено прогресивні видові технології виробництва продукції хутрового звірівництва і кролівництва, які забезпечують підвищення продуктивності тварин на 15 %, якості хутра і м'яса, зменшення матеріальних і енергетичних затрат на одиницю продукції на 30-35 %. За виконання завдань було задіяно широкий спектр порід кролів і звірів (кролів – сірий і білий велетень, каліфорнійська, радянська шиншила, фландр, сріблястий, термянська біла, новозеландська; норок – стандартної та пастель, рідкісних порід голубий ірис і сапфір та скандинавської селекції сканбраун; сріблясто-чорну лисицю, вуалевих песців, нутрій гомо-чорних). Результати виконаних досліджень знайшли відображення у численних спеціалізованих статтях та методичних рекомендаціях, планах розвитку галузей в Україні. Перелік всіх праць був би не повним якщо не згадати важливі нормативні документи, розроблені колективом під керівництвом Івана Семеновича. Вони дозволяють продукції цих галузей бути конкурентоспроможними, а саме це 14 стандартів 9 з яких наразі набули чинності. Ми сподіваємося, що це тільки не велика частка вкладу Вас і нашого колективу у розвиток галузей, а попереду можливо і складніші, але напевно не менш цікаві та змістовні дослідження.

Тому з добрими сподіваннями на сумісне подолання наукових вершин, хочемо Іване Семеновичу промовити до Вас такими рядками:

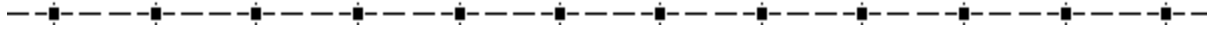
Попереду ще довга путь
Й вогонь у серці є.
Нові надії в нім цвітуть
І день новий встає.

Хай буде щастя і добро
Із Вами повсякчас.
Людське і сонячне тепло
Хай зігрівають Вас

Ще буде осінь і весна.
Й тривоги у путі,
І днина райдужна, ясна,
І радість у житті.

О. В. Корх,
кандидат сільськогосподарських наук,
завідувач сектором кліткового
звірівництва та кролівництва
Інститут тваринництва НААН

ІВАН СЕМЕНОВИЧ ВАКУЛЕНКО – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-ТВАРИННИК ХХ ст.

Іван Семенович Вакуленко працює в Інституті тваринництва НААН з 1967 р., з яких 47 років присвятив галузі кролівництва. Ним обґрунтовано на світовому рівні важливі теоретичні проблеми: вивчено закономірності та особливості розвитку організму, фізіологічних і біохімічних процесів та морфофункціонального становлення систем і тканин, обміну речовин та їхньої трансформації в м'ясу та хутрову продукцію, що дало можливість доповнити теоретичні основи періодизації й ритмічності індивідуального розвитку кролів і формування м'ясної продуктивності в постнатальному онтогенезі.

Визначення зазначених теоретичних питань дало можливість обґрунтувати і розробити: систему застосування повнораціонних гранульованих комбікормів, систему циклічного відтворення поголів'я та утримання тварин у приміщеннях із визначеними параметрами мікроклімату, що забезпечує рівномірне упродовж року виробництво продукції кролівництва.

На основі даних технологічних процесів були розроблені ефективні технології інтенсивного виробництва кролятини, які забезпечують підвищення у два рази ефективності використання кролематок з одночасним зниженням витрат кормів на одиницю продукції на 35–40 та підвищенню рентабельності у межах 20–30 %.

За його активною участю ще в 1970 роки кролівництво було переведено на промислову основу. Створено біля 30 потужних кролеферм із 3–5 тис. кролематок на кожній. Ученим надруковано біля 200 наукових праць та розроблено низку нормативних документів: Програми розвитку та селекції кролівництва і звірівництва в Україні на 2005–2015 і на 2016–2020 рр., положення про атестацію племсуб'єктів; інструкції з бонітування хутрових звірів і кролів; селекційні програми відтворення генофонду та збереження локальних порід. Ним сформовано напрям досліджень з розробки систем відтворення, селекції та технології виробництва продукції хутрового звірівництва і кролівництва. Програма перспективного розвитку та селекції кролівництва і звірівництва в Україні реалізується через створення нових племінних суб'єктів та товарних кролезвіроферм.

Зі створенням лабораторії кліткового звірівництва і кролівництва здійснював координацію галузей із питань наукових розробок з технології, селекції, відтворення та впровадження їх у виробництво.

Селекційний центр зі звірівництва і кролівництва співпрацює з Францією, Польщею, Угорщиною, Голландією, Англією, Росією та іншими країнами Європи.

Під його науково-методичним керівництвом відновлюються та будуються заново кролеферми промислового типу Черкаської, Київської та інших областей України. Іван Семенович Вакуленко занесений до списку видатних вчених-тваринників ХХ ст. Неодноразово відзначався Почесними грамотами

районного, обласного та міністерського рівня. Нагороджений трудовою відзнакою «Знаком Пошани». Є основним автором 12 ДСТУ та 3 патентів, 3 монографій та 7 підручників.

Вакуленко І. С. бере найактивнішу участь в атестації племінних суб'єктів зі звірівництва і кролівництва та координації їх роботи по відтворенню висококласного генофонду в Україні.

Тож побажаємо ювіляру Вакуленко Івану Семеновичу міцного здоров'я, благополуччя та здійснення всіх планів та мрій.

В. І. Піскун,
доктор сільськогосподарських наук,
завідувач сектором механізації
виробництва у тваринництві
Інституту тваринництва НААН

ВАКУЛЕНКО І. С. – ФУНДАТОР СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО КРОЛІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

Успішний розвиток будь-якої технології виробництва продукції тваринництва значною мірою вирізняється інтелектом та багаторічною наполегливою творчою працею окремих особистостей, які очолюють і формують пріоритетні напрями досліджень. До таких видатних особистостей у галузі кролівництва та звірівництва в Україні, без сумніву, можна віднести широко відомого вченого доктора сільськогосподарських наук, завідувача відділу кролівництва та звірівництва Інституту тваринництва НААНУ Івана Семеновича Вакуленка.

Народився І. С. Вакуленко 5 травня 1937 року в с. Дмитрівка Богодухівського району Харківської області. У 1962 році він закінчив навчання в Харківському зооветеринарному інституті і вступив до аспірантури у відділ біології відтворення тварин Інституту тваринництва Лісостепу та Полісся УРСР, яким на той час керував видатний вчений ХХ сторіччя академік Ф. І. Осташко. Так розпочався багаторічний, повний успіхів і невдач, втрат та здобутків, поразок та перемог науковий шлях цього працелюбного й талановитого науковця.

Наукове середовище, в яке доля привела Івана Семеновича, було наповнене потужною енергією творчого пошуку багатьох видатних вчених (академіка Осташко Ф. І., професорів Бугрова О. Д., Сердюка С. І. та численних кандидатів наук), сучасною на той час матеріальною базою, що значною мірою сприяло становленню молодого аспіранта і успішному захисту ним кандидатської дисертації.

Подальший творчий шлях Івана Семеновича тісно пов'язаний з відділом пушного звірівництва та кролівництва Інституту тваринництва УААН, в якому пройшла багаторічна робота по пошуку й розробці нових і удосконаленню існуючих технологічних рішень у галузі промислового пушного звірівництва та кролівництва.

Понад половину сторіччя Іван Семенович успішно працював і продовжує працювати над розробкою та упровадженням у виробництво промислової технології кролівництва. За цей час він успішно дослідив основні закономірності та особливості формування м'ясної продуктивності і конверсійної здатності кролів різних порід у постнатальному онтогенезі. Ним також були розроблені передові технологічні рішення по годівлі, утриманню та обслуговуванню кролів, які успішно упроваджені у виробництво в Черкаській, Київській, Закарпатській та ряді інших областей України.

При виконанні цієї роботи І. С. Вакуленко особисто провів сотні кропітких науково-господарських експериментів у різних куточках нашої батьківщини. Можна без сумніву сказати, що половину свого творчого життя в науці він провів за важкою працею не лише в лабораторних умовах, а й у відрядженнях на фермах, у господарствах та на різноманітних нарадах,

симпозіумах, комітетах і т. п. Завдяки цілеспрямованій багатогранній діяльності Іван Семенович накопичив потужний науковий потенціал, придбав заслужений авторитет серед вчених і виробників і став єдиним видатним в Україні фахівцем у галузі звірівництва та кролівництва.

За результатами багаторічних творчих пошуків Іваном Семеновичем опубліковано в різних виданнях понад 200 наукових праць, кілька монографій, державних стандартів, методичних посібників та настанов, а також отримано авторських свідоцтв та патентів на винаходи. Ім'я цього видатного вченого внесене до Енциклопедії особистостей сучасної України.

Моє знайомство з Іваном Семеновичем бере свій початок із далеких 70-х років минулого сторіччя, коли я молодим аспірантом знайомився з його доповідями на наукових звітах та конференціях в Інституті тваринництва УААН. Понад 30 років я був свідком його постійної наполегливої та результативної роботи, якою він завоював глибоку повагу і авторитет серед керівництва держави, галузі, колег та товаришів по роботі.

У нашому житті все минає, але залишаються вагомі та корисні творчі напрацювання, якими будуть користуватись фахівці галузі звірівництва та кролівництва країни, а вимогливе ставлення Івана Семеновича до роботи і доброзичливе – до своїх колег, цікаві та корисні поради будуть служити прикладом для молодого покоління науковців.

В. С. Ліннік,

*доктор сільськогосподарських наук, професор,
академік Міжнародної академії аграрної освіти,
завідувач кафедри годівлі тварин
та технологій кормів Луганського
Національного аграрного університету,*

СЛОВО ПРО ЮВІЛЯРА

Івана Семеновича Вакуленка знаю вже не перші десять років. Із цією людиною завжди приємно розмовляти. Здається, він ніколи не буває роздратованим, непривітним або, не дай, Боже, злим. Його невидима аура – суцільний позитив, яка сприятливо впливає на оточуючих. У той же час він вимогливий, принциповий науковець, якого поважають і люблять колеги.

Цього року у життєвому календарі Івана Семеновича, головного наукового співробітника сектору кліткового звірівництва і кролівництва Інституту тваринництва НААН, доктора сільськогосподарських наук, світла ювілейна дата – 5 травня йому виповнюється 80 років. Недарма в народі існує прислів'я: «Мої роки — моє багатство». Життєвий шлях ювіляра, присвячений науці, зокрема науковому забезпеченню галузей кролівництва та хутрового звірівництва, є непростим, проте він яскраво свідчить — людина сама творить свою долю.

Наш ювіляр – науковець, закоханий у свою роботу, людина, яка робить усе можливе щоб галузі тваринництва якими він опікується приносили людям достаток та впевненість у завтрашньому дні.

Іван Семенович доклав чимало зусиль для розроблення низки державних стандартів і державних Програм розвитку АПК, входження його в ринкові умови господарювання, освоєння нових форм інтеграції науки з виробництвом.

У той же час він готує молодих науковців, гідну зміну, якій у свій час передасть естафету наукових доробок та впровадження у виробництво нових ідей.

Моя розповідь про ювіляра була б неповною, якби я не згадав ще одну чудову його рису: товариськість і відданість почуттю дружби. Він ніколи не пристосовується під "високих" осіб, не змінює своїх уподобань і ніколи не діє за принципом "чим можу прислужитися?" Стосунки з усіма в нього рівні, партнерські й щирі.

У чудову пору року випало народитися Івану Семеновичу. Мало того, саме того дня, коли наливаються життєдайним соком дерева в лісах і садах, оксамитовим килимом трав вкриваються луки і пасовища, радують різнобарв'ям квіти. День народження ювіляра напередодні великого православного свята, коли християни відзначають – Юрія Переможця, або Георгія Побідоносця. Можливо, ті, хто народився в такий день, володіють особливою силою духу, вірою в перемогу добра над злом, користуються великою повагою в людей, захист прав яких вважають своїм важливим

обов'язком. Тож нехай, Іване Семеновичу, Господь посилає Вам ще багато років життя, повсякчас дарує своє милосердя, дає сил і натхнення та нових ідей! Та попереду у Івана Семеновича Вакуленка ще багато корисних справ, які, ми переконані, прислужаться на користь нашої науки та розбудові аграрного виробництва. Тож бажаємо ювілярові міцного здоров'я, благополуччя в родині, натхнення та здійснення всіх планів і мрій!

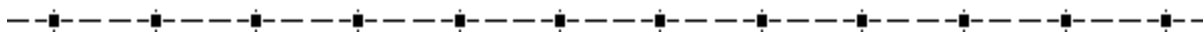
О. Ф. Гончар,

доктор біологічних наук,

заступник директора з наукової роботи

Черкаської дослідної станції біоресурсів НААН

ШЛЯХ В НАУКУ

Перша зустріч звела мене з Іваном Семеновичем Вакуленком у 1967 році на звітних зборах у Краснокутську Харківської області. У ті часи (1960–70 роки) країна досягла значних успіхів у промисловому та аграрному секторах. Розвитку аграрного сектору сприяли досягнення в науковій сфері, у т.ч. у сфері відтворення поголів'я сільськогосподарських тварин.

На однім зі звітних зборів, що відбувалися у Краснокутську, я був присутній, як представник науки зі штучного осіменіння сільськогосподарських тварин. По цих питаннях також звітувала Богодухівська держплемстанція, що обслуговувала господарства Богодухівського, Золочівського і Краснокутського районів. Збори проводились за ініціативою районного керівництва.

Готувався розгром держплемстанції, про що напередодні був повідомлений директор станції, тому і не з'явився. Відповідати за недоліки в роботі довелося Івану Семеновичу (старшому зоотехніку дерплемстанції). Перед самим виходом на трибуну Іван Семенович виявив, що його доповідь зникла (її украли).

На доповідача посипався град обвинувачень, проте Іван Семенович добре знав свою справу і не розгубився. Він сміливо вступив у дискусію і довів на прикладі біля 20-и господарств про недбале поводження зі спермо продукцією, що з непомірними труднощами доставлялась на пункти по штучному осіменінню під час бездоріжжя, злив, заметілі. Мене вразила сміливість і обґрунтованість доводів про недбайливе ставлення зооветспеціалістів господарств до функцій держплемстанції.

Враховуючи, що Іван Семенович проводив активно впровадження у виробництво новітніх розробок зі штучного осіменіння великої рогатої худоби, свиней, овець, я запропонував йому поступати на навчання до аспірантури, що він і зробив.

У ті часи науковими співробітниками лабораторія штучного осіменіння сільськогосподарських тварин Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся України розроблялась Харківська технологія штучного осіменіння великої рогатої худоби.

Йому була запропонована надто складна тема дисертаційної роботи, якої не доставало для завершення Харківської технології штучного осіменіння великої рогатої худоби, яка згодом була відзначена Державною премією.

Тема мала назву «Дослідження відтворювальної здатності й удосконалення технології отримання сперми у бугаїв-плідників». Його науковим керівником був вчений зі світовим ім'ям – академік Ф. І. Осташко.

Незважаючи на велику складність запропонованої теми Іван Семенович успішно з нею справився і своєчасно захистив у 1971 році дисертацію за спеціальністю кандидата біологічних наук. Ним було запропоновано: гідравлічний станок для одержання сперми, методику підготовки бугаїв до одержання еякуляту, новий режим використання плідників, спермоприймач із поліетиленової плівки. Ці розробки дали значний економічний ефект.

Своєчасний захист дисертації змусив керівництво Інституту запропонувати Івану Семеновичу продовжити наукову роботу в напрямку розвитку кролівництва, де він пропрацював біля 50 років і розробив основи промислового вирощування продукції кролівництва та захистив докторську дисертацію по технології.

Його ім'я як науковця високої кваліфікації відоме у вітчизняній і світовій практиці, а наукові розробки успішно використовуються у вітчизняному виробництві. Вченим-практиком підготовлено біля 200 наукових публікацій, у т.ч. монографії, підручники, довідники, методичні рекомендації, ДСТУ та інші видання.

Я знаю Івана Семеновича як спеціаліста, керівника, науковця, порядну та чуйну людину.

Бажаю Вам, Іване Семеновичу, в день знаменної дати – 80-річчя від дня народження, подальшої наснаги в науці, здоров'я, благополуччя в сім'ї, довгого віку і щастя без ліку!!!

*А. А. Беліков,
кандидат ветеринарних наук*

МОЇ ВЧИТЕЛІ, СОРАТНИКИ, ДРУЗІ!

Автобіографічні спогади

Народився 5 травня 1937 р. в с. Дмитрівка Богодухівського району Харківської області у сім'ї селянина. Дитинство та юнацькі роки пройшли в с. Ново-Софіївка, де закінчив 7-річну школу.

У місцях рідної Харківщини і пройшов мій шлях становлення як людини і фахівця. Пізніше, у 1967 р., доля привела мене і мою сім'ю до м. Харкова, селище Кулиничі.

Мій життєвий шлях, як і моїх однолітків, пройшов у воєнні й повоєнні роки. Він насичений значними подіями індустріалізації країни, розвитком колективної системи господарювання на селі, (створенням спеціалізованих сільськогосподарських підприємств), стрімкими темпами підготовки фахівців для різних галузей та наукових кадрів, освоєнням цілинних та космічних просторів.

У школі та інституті навчався наполегливо і не користувався ніякими привілеями.

Мої батьки – селяни і працювали в колгоспі. Батько – Вакуленко Семен Павлович, народження 1912 р., як кадровий військовий, за два місяці до початку війни був викликаний до лав Радянської Армії і в червні 1943 р. загинув, за два місяці до звільнення рідного Харкова.

Мати – Вакуленко Марія Іванівна, народження 1920 р., фактично у 20 років стала вдовою з двома дітьми і все життя працювала в колгоспі ім. Сталіна, потім ім. Леніна і в 1982 році (на 62 році життя) після тяжкої хвороби померла. Брат мій Вакуленко Михайло Семенович, народження 1940 р., помер в 1946 р. від дифтерії.

Моя любляча мати, благородна жінка, трудівниця, мудрий вихователь, надійний і вірний «Друг» багато внесла у формування мого характеру в ті тяжкі роки. Своїм прикладом і мужністю вона прищепила мені працелюбство, витривалість, наполегливість у досягненні мети, а головне – людяність. Із цими рисами я прямую своїм життєвим шляхом до сьогодення.

Другою, не менш важливою людиною в формуванні мого характеру і світогляду був мій рідний дядько по матері Помазан Василь Іванович, який змінив мені батька. Він добровільно пішов на війну і маючи 4 класи освіти повернувся молодшим лейтенантом-кавалеристом. Для мене, враховуючи життєвий шлях, це була легендарна людина, яка заслуговувала на особливу увагу й пошану.

Моя сім'я: дружина Віра Андріївна – вірний друг і берегиня з 1966 р., син Олег, невістка Олена, внучки Вікторія та Альбіна. Син і внучки народилися і проживають у м. Харкові. Діти набули вищу освіту і працюють за фахом. Син закінчив із „Золотою медаллю” школу, із Червоними дипломами – два вищі навчальні заклади. Моя дружина і діти завжди були і є надійними помічниками й порадиниками в житті, формували мене як сім'янина та науковця.

На різних етапах свого життя, 65 років трудової діяльності, доводилося зустрічатись із друзями юнацтва, шкільних і студентських років, виробничої та наукової праці і не лише з однодумцями. Усе це накладало свій характер, свою шліфовку в моєму формуванні, як особистості.

Найболючіші і найдорожчі спогади – це спогади юнацьких років. Я щиро дякую долі, що вона звела мене з друзями юності (І. А. Пономаренко, І. П. Котолун, Г. М. Котолун, Н. А. Тищенко, О. І. Кочерга, П. І. Вакуленко, І. І. Волощенко, С. К. Тимченко), з якими я закінчував Ново-Софіївську семирічну школу, після якої деякі з моїх співучнів закінчили професійне училище механізаторів і освоювали цілинні землі в Казахстані та служили в рядах Радянської Армії, інші продовжили навчання в десятирічній школі. Незабутніми залишаються мої перші вчителі Є. І. Пономаренко, Й. П. Тищенко, Т. С. Тимченко, які надавали знання під час навчання у семирічній школі. Світлу пам'ять про Ульянівську середню школу залишили улюблені вчителі В. А. Ліннік (директор), І. А. Кіпенко, О. Ю. Вус.

Не менш запам'яталися друзі з перспективними життєвими поглядами та намірами на майбутнє В. М. Помазан, В. В. Козлов, М. І. Саламатін, Т. В. Ножка, Г. М. Католуп, Ю. І. Кіпенко, у яких по-різному склалося життя і з якими підтримую стосунки й нині.

У період становлення як аграрника моїми вчителями були талановиті організатори, бригадири А. М. Котолун, В. І. Тищенко і заступник голови колгоспу Г. О. Тимченко.

Найбільшою моєю гордістю й досягненням у житті було навчання в Харківському зооветеринарному інституті (нині Харківська державна зооветеринарна академія), що славиться багатою історією. У цьому вищому навчальному закладі я одержав знання від багатьох видатних учених, зокрема М. Д. Потьомкіна, М. І. Книги, Ю. І. Лукіна, Т. В. Горба, І. П. Осипова, В. К. Целютіна, С. І. Кравченка, Ю. Д. Рубана та інших талановитих просвітителів.

Багато соратників, колег і друзів, з якими і після студентських часів протягом прожитих років підтримую дружні стосунки, співпрацюємо, вирішуємо спільні наукові й практичні справи та підтримуємо сімейні стосунки. Хочу висловити теплі слова вдячності всім однокурсникам, особливе моє шанування на адресу В. В. Мирося, В. І. Міненка, Г. Т. Шкуріна, Г. П. Котенджі, В. І. Герасимова, І. М. Комардіна, З. А. Поладяна, Ю. Д. Шаповалова, А. Р. Лози, І. П. Задніпрянського, В. П. Кулаченка, О. Є. Привала, В. А. Верченка, М. М. Побірського, І. А. Дергільова, М. І. Хлебкова, П. І. Лимаря.

Одержати вищу освіту і знання – це дуже добре, але ще краще перевірити їх на виробництві. Такий екзамен доля мені надала після закінчення інституту і працевлаштування зоотехніком Кіровського відділення Сумської дослідної станції Сумської області, де я працював у 1962 – 1964 рр. Господарство багатогалузеве, не забезпечене кадрами і з підвищеною плинність фахівців. Саме тут довелося поєднувати класичну науку з фактичними реаліями (у цих

умовах, напевно, і гартувався як фахівець). Вистояти й відчути себе зрілим фахівцем і організатором, безумовно, допомогли соратники і друзі, перед якими я низько вклоняюся. Це О. М. Черкас, Г. Г. Жаріков, І. С. Стоян, В. М. Петренко, В. П. Стебловський, І. О. Мірошник, П. А. Харченко.

Набуті практичні навички фахівця та організатора в подальшому житті довелося реалізувати в районному сільськогосподарському управлінні м. Тростянець Сумської області та в Богодухівській держплемстанції, де працював на посаді старшого зоотехніка.

60-70 роки ХХ століття характерні значним розвитком АПК, зокрема розвитком зоотехнії і впровадженням широкомасштабної селекції, в якій значна роль відводилася штучному осіменінню сільськогосподарських тварин. Найактивнішу участь довелося брати у впровадженні розроблених новітніх технологій штучного осіменіння великої рогатої худоби, свиней, овець. Цей етап життя сприяв становленню як фахівця-практика, так і майбутнього науковця.

У 1967 – 1970 рр. навчання в аспірантурі були моїм становленням як науковця. Вважаю, що роки перебування в аспірантурі були найкращими. Відділ штучного осіменіння с.-г. тварин, очолюваний Ф. І. Осташком, на той час був кузницею наукових кадрів. Мені довелося працювати з такими видатними вченими зі світовим ім'ям як академік НААН Ф. І. Осташко, професори О. Д. Бугров, М. І. Лопатко, О. П. Волосевич, які були одночасно наставниками. Близькими порадиниками і друзями в роки аспірантури та подальшої співпраці стали А. А. Беліков, В. Й. Вишневський, В. О. Шинкаренко, В. М. Сопельник, Є. І. Чигринов, а особливо М. Д. Шаболтас. Поруч із такими видатними науковцями можна було вирішувати питання будь-якої складності. Із переведенням, після аспірантури, до відділу кролівництва (1970 р.) змінився і напрям наукових досліджень. У цей період Україна одна з перших держав у складі Радянського Союзу поставила завдання перевести галузь кролівництва на промислову основу. Це завдання було підкріплено відповідними державними Постановами. Інститут тваринництва Лісостепу і Полісся України (нині Інститут тваринництва НААН) був флагманом у вирішенні цієї проблеми. Для негайного вирішення були поставлені на вивчення питання, в яких брав безпосередню участь – утримання, годівля, відтворення тварин, селекція та розробки на основі вивчення зазначених питань новітніх технологій інтенсивного виробництва товарної та племінної продукції.

На кінець 1986 р. в Україні, за моєї безпосередньої участі, було створено біля 30 кролеферм промислового типу, з чисельністю маточного поголів'я від 1 до 5 тисяч основних кролематок на кожній. Були досягнуті рекордні показники з вирощування кроленят та виробництва м'яса на 1 кролематку. Найбільш типовою кролефермою, що працювала за розробленою Інститутом технологією циклічного виробництва м'яса кролів, було досягнуто виробництво на одну середньорічну матку 45–50 кроленят і 100–120 кг м'яса за рік. Середньорічне виробництво кролятини в Україні було доведено до 140–160 тисяч тонн, що перевершувало зарубіжні країни: Францію, Італію, Португалію,

Угорщину, а на одного мешканця в кращих регіонах 5-6 кг проти 3-4 в зарубіжній практиці. У вирішенні цих питань довелося плідно працювати з видатними вченими і практикаками: академіком НААН В. Ф. Коваленком, член-кореспондентом НААН В. М. Кандибою, доктором, професором В. В. Миросем, кандидатами сільськогосподарських наук К. В. Калмиковим, В. В. Меркушиним, Л. Я. Тоцькою, М. Д. Шинкаренком, О. П. Прядко, М. Г. Шульгою, Є. В. Судомою, І. В. Погребним.

Розвитку галузі значною мірою сприяли теоретичні розробки і удосконалення теорії постнатального онтогенезу кроленят у період від народження до 5-місячного віку, визначення конверсії корму у м'ясо кролів у віковій динаміці, вивчення особливості лактації кролематки та хімічного складу молока в різні вікові періоди, фізіології травлення і біохімічного обміну, що сприяло розробленню повноцінної системи годівлі, відтворення, утримання й селекції та інших технологічних питань.

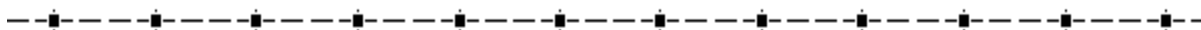
Після захисту докторської дисертації за темою: «Закономірності і особливості формування м'ясної продуктивності і конверсійної здатності кролів в постнатальному онтогенезі» під науковим керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента НААН О. М. Маменка в 1999 р. в Інституті тваринництва НААН та перебуваючи на посаді завідувача лабораторії хутрового звірівництва і кролівництва (нині лабораторія кліткового звірівництва і кролівництва) з 2000 р. наукові дослідження спрямовані у наступних напрямках:

- *розроблення енергозберігаючих інноваційних технологій виробництва товарної та племінної продукції кролів та хутрових звірів для сільськогосподарських підприємств різних типорозмірів, власності та форм господарювання;*
- *розробка ефективних методів селекції для створення високопродуктивних порід, типів, ліній та стад хутрових звірів і кролів;*
- *розробка регіональних, республіканських селекційних програм щодо консолідації та подальшого удосконалення, збереження, розширення локальних порід і типів хутрових звірів та кролів;*
- *розроблення документації і норм племінного обліку, положень з атестації племсуб'єктів, інструкцій племінної оцінки тварин тощо;*
- *розробка Державних стандартів України на хутрову і м'ясну продукцію кролів і звірів;*
- *підготовка фахівців і наукових кадрів через вищі навчальні заклади, курси, аспірантуру.*

На закінчення хотілось би сказати, що життя кожного з нас підпорядковане законам діалектики, чим більше стрес-факторів випало на долю, тим досконаліше організується організм.

Святий обов'язок кожного з нас – сумлінно виконувати свою справу, постійно дбати про добробут суспільства, нести добро і злагоду, що і є критерієм оцінки життя.

ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИРІШУВАЛИСЯ ТА ВИРІШУЮТЬСЯ

Кролівництво та звірівництво – наймолодші галузі тваринництва, розвиток яких розпочався у 30-ті роки минулого століття. Підвищений інтерес до кролів і хутрових звірів зумовлений винятковими господарсько – біологічними ознаками, що вигідно відрізняють їх від інших домашніх тварин – дієтичне високо засвоюване м'ясо, цінне хутро, дешеві умови утримання і годівлі та ін.

Значного піднесення галузі кролівництва та хутрового звірівництва набули в 70–80-ті роки ХХ ст., коли науковцями країни було визначено генетичний потенціал вітчизняних і зарубіжних порід кролів і звірів, розроблені селекційні методи роботи, система годівлі, встановлені оптимальні параметри мікроклімату та розроблені проекти створення закритих приміщень, розроблені прогресивні технології інтенсивного вирощування кролів до 2-3-місячного віку (Мирось В. В., 1978, 1981, 1987; Вакуленко І. С., 1987, 1990, 1991, 1999, 2000, 2001, 2002, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011; Шаболтас М. Д., 1975, 1980). Ці розробки дали змогу Україні, одній із перших у колишньому СРСР, перевести галузь кролівництва на промислову основу.

Цей період можна характеризувати як період становлення та формування самостійної галузі кролівництва з поступовим розширенням державного сектора виробництва продукції в поєднанні з індивідуальним.

У державі функціонувало біля 1300 кролеферм, у тому числі 30 потужних, із маточним поголів'ям 2-3 тисячі і більше основних самиць на кожній, що забезпечувало середньорічне виробництво 140–160 тисяч тонн кролятини у живій масі, держзакупки м'яса біля 70 тис. тонн і кролешкурок 40-45 млн. та норок 16 млн. штук, які йшли на експорт.

З метою становлення та подальшого розвитку галузей кролівництва і звірівництва в державу у 27-40 роки ХХ століття з Німеччини, Франції, Угорщини, Бельгії, Голландії, Канади, Норвегії, Швеції в Україну було завезено племінний молодняк кролів порід: Фландр, Віденський голубий, Шампань і звірів – стандартну норку та нутрію, різнокольорові види лисиць і песців.

Із метою розширення наукових досліджень у галузях кролівництва і звірівництва в Інституті тваринництва НААН у 1949 році був заснований відділ кролівництва. Як самостійний, відділ функціонував до 1978 року, а з 1978 року по жовтень 2000 року входив у відділ дрібного тваринництва і конярства. У 2000 році (наказ № 243/к від 23 жовтня 2000 року) на базі створених раніше нечисленних груп кролівництва і звірівництва було сформовано самостійну лабораторію хутрового звірівництва і кролівництва (нині лабораторія кліткового звірівництва та кролівництва), якій у 2003 р. Міністерством АПУ надано статус селекційного центру зі звірівництва та кролівництва.

У семидесяті роки зусилля відділу кролівництва (Калмиков К. В., 1974; Тоцька Л. Я., 1974, 1975) та працівників-виробничників були спрямовані на розробку питань селекції, утримання, годівлі, створення нових порід кролів,

господарств репродукторів (звірорадгосп „Петровський” Полтавської області, „Червона поляна” Кіровоградської області).

Із 1973 по 1988 роки підрозділом здійснювалось видання республіканського міжвідомчого тематичного наукового фахового збірника „Кролівництво”, який публікувався видавництвом „Урожай” (м. Київ).

Після раптового спалаху вірусних захворювань кролів і кризової ситуації в агропромисловому секторі, які відбулися у 85-90 роках минулого століття, у галузях у 5-6 разів знизилосся поголів'я та обсяг виробництва продукції.

У цей період зусилля підрозділу були спрямовані на розробку селекційних методів та підвищення резистентності типів кролів, що створювалися (золотистий, червоно-вогняний, залізно-сірий), розробку уніфікованих комбікормів і вітамінно-мінеральних преміксів, стартерних комбікормів, удосконалення норм годівлі, відтворення поголів'я (Храмцова О. М., 1986).

Проведено фундаментальні дослідження щодо виявлення закономірностей та особливостей росту, розвитку, формуванню м'ясної продуктивності та конверсійної здатності кролів у постнатальному онтогенезі (Вакуленко І. С., 1999, 2001, 2002).

На даний період через систему координації, яка здійснюється підрозділом, понад 20 років зусилля спрямовані на розробку питань селекції, відтворення, створення нових типів кролів та звірів, технологій виробництва продукції кролівництва, норківництва, нутрієвництва (Вакуленко І. С., 2003, 2004, 2006, 2007, 2008; Михно В. І., 1999, 2003, 2006; Корх О. В., 2007, 2009; Вакуленко І. С., Санько О. М., 2005; Євтушевський М. Н., 2007; Лучин І. С., Вакуленко І. С., 2008; Вакуленко І. С., Гончар О. Ф., 2005).

Розпочата робота з підвищення відтворювальної здатності шляхом застосування для синхронізації охоти кролематок гормональних препаратів та удосконаленню системи годівлі кролів зі застосуванням комплексу пробіотичних препаратів, нетрадиційних високобілкових компонентів та добавок, розробка стартерних комбікормів для раннього відлучення молодяку (Вакуленко І. С., Зуб О. В., Петраш В. С).

Робота селекційного центру спрямована на співпрацю із зарубіжними країнами: Голландією, Польщею, Норвегією, Францією.

На сьогодні основні зусилля підрозділу спрямовані на: розроблення та впровадження комплексних технологічних, селекційних, економіко-організаційних питань удосконалення галузей звірівництва та кролівництва й координацію мережі наукових співвиконавців і племінних суб'єктів України, праця яких спрямована на підвищення племінного рівня, розширення та стабілізацію генофонду хутрових звірів і кролів; підготовку висококваліфікованих наукових і науково-практичних кадрів для галузей.

За період функціонування підрозділу в інституті підготовлено: 2 доктори, 8 кандидати сільськогосподарських наук, опубліковано біля 1050 статей, у тому числі 5 монографій по кролівництву, 10 підручників, 8 довідників, 45 рекомендацій по вирощуванню кролів і різних видів хутрових звірів,

розроблено 15 національних стандартів України, інструкції з бонітування кролів і звірів, нормативи і проектування кролівничих і звірівничих підприємств, ряд законодавчих і нормативних документів державного, обласного і районного рівнів.

Отже, з метою перспективного розвитку галузей наукові розробки слід спрямувати: на удосконалення системи годівлі шляхом розробки високоефективних комбікормів для інтенсивного вирощування молодняку з використанням нетрадиційних високобілкових та енергетичних компонентів і пробіотичних препаратів;

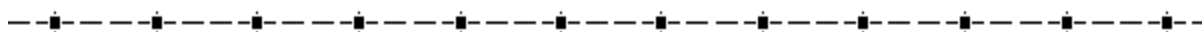
Створення нових високопродуктивних порід, внутріпородних та заводських типів, ліній кролів і звірів із використанням новітніх методів генної інженерії та методів відтворення з використанням штучного осіменіння;

Впровадження у виробництво комплексних розробок із технологічних, селекційних та економіко-організаційних проблематичних питань.

І. С. Вакуленко,

доктор сільськогосподарських наук

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ¹

1968

1. *Гидравлический* станок для взяття сперми у быков / Ф. И. Осташко, И. С. Вакуленко // Молочное и мясное скотоводство. – 1968. – № 5. – С. 34 – 35.

2. *Результаты* широкого применения мано-цервикального метода осеменения коров / Ф. И. Осташко, В. А. Чирков, И. С. Вакуленко // Животноводство. – 1968. – № 2. – С. 60 – 62.

1969

3. *Гидропневматичний* станок для одержання сперми / Ф. І. Осташко, І. С. Вакуленко // Тваринництво України. – 1969. – № 9. – С. 42 – 43.

4. *Режим* использования и половая активность быков / И. С. Вакуленко // Молочное и мясное скотоводство. – 1969. – № 8. – С. 25 – 27.

1970

5. *Исследование* воспроизводительной способности и совершенствование технологии получения спермы у быков-производителей : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. с.-х. наук: 03.102 «физиология человека и животных» / И. С. Вакуленко. – Х., 1970. – 17 с.

6. *Механизация* процесса получения спермы у быков-производителей: информ. листок / Ф. И. Осташко, И. С. Вакуленко / ХЦНТИ. – Х., 1970. – 4 с.

7. *Способи* підвищення кількісних і якісних показників сперми бугаїв-плідників / І. С. Вакуленко // Молочно-м'ясне скотарство : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1970. – Вип. 19. – С. 74 – 80.

1971

8. *Исследование* воспроизводительной способности и совершенствование технологии получения спермы у быков-производителей : дис. ... канд. с.-х. наук: 03.102 / И. С. Вакуленко. – Х., 1971. – 189 с.

¹ Матеріали розміщені за роками видань, а у межах року – в алфавітному порядку в такій послідовності: книги, брошури, статті у збірниках та періодичних виданнях.

1972

9. **Кролівництво** – вигідна галузь / І. С. Вакуленко. – Маяк-Богодухов, 1972.– 2 с.

10. **Новый** режим использования быков-производителей / И. С. Вакуленко // Теория и практика воспроизводства сельскохозяйственных животных : тезисы науч.-произв. конф. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1972. – С. 44 – 46.

11. **Отрасль** выгодная, полезная / В. В. Мирось, И. С. Вакуленко // Красное знамя. – 1972. – № 89 (8483). – С. 5.

12. **Рецепт** повноцінної кормосуміші / В. В. Мирось, І. С. Вакуленко // Тваринництво України. – 1972. – № 5. – С. 34 – 35.

1973

13. **Организация** кормления кроликов при интенсивном их выращивании: информ. листок № 142-73 / В. В. Мирось, И. С. Вакуленко; ХЦНТИ. – Х., 1973. – 4 с.

14. **Амінокислоти** у живленні кролів / В. В. Мирось, А. А. Кацукова, І. С. Вакуленко // Кролівництво: респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1973. – Вип. 1. – С. 40 – 44.

15. **Вирощування** кролів-бройлерів у зимовий період на гранульованих кормах з різним вмістом перетравного протеїну при щодобовому утриманні / І. С. Вакуленко // Кролівництво: респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1973. – Вип. 1. – С. 29 – 33.

1974

16. **Одержання** ритмічних окролів у шедах протягом року / І. С. Вакуленко // Кролівництво: респ. міжв. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1974. – Вип. 2. – С. 32 – 35.

17. **Резерви** поповнення білкового дефіциту в годівлі кролів / І. С. Вакуленко, В. В. Мирось // Кролівництво : респ. міжв. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1974. – Вип. 2. – С. 46 – 49.

18. **Способи** підвищення кількісних і якісних показників сперми у бугаїв-плідників / І. С. Вакуленко // Молочно-м'ясне скотарство : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1974. – Вип. 20. – С. 74 – 80.

1975

19.**Порівняльна** характеристика деяких показників м'яса кролів / І. С. Вакуленко // Кролівництво : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1975. – Вип. 3. – С. 30 – 33.

20.**Співвідношення** вітаміну А та протеїну в комбікормах для кролів / І. С. Вакуленко, О. Є. Привало, В. В. Мирось // Кролівництво : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1973. – Вип. 3. – С. 46 – 50.

1976

21.**Кролеферма** Калитянського комплексу / І. С. Вакуленко, В. В. Мирось // Сільські вісті. – К., 1976. – № 248 (11145). – С. 2.

22.**Методичні** особливості проведення обмінних дослідів при вивченні годівлі кролів / І. С. Вакуленко // Кролівництво : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1976. – Вип. 4. – С. 69 – 75.

23.**Полнораціонные** комбікорма для інтенсивного вирощування кроликів / В. В. Мирось, І. С. Вакуленко, Е. П. Киселев // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1976. – № 16. – С. 84 – 88.

24.**Стимулювання** стану охоти у кролематок фолікуліном / І. С. Вакуленко // Кролівництво: респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1976. – Вип. 4. – С. 57 – 59.

1977

25.**Технологія** циклічного виробництва м'яса кроликів на фермах промислового типу : [буклет] / І. С. Вакуленко, В. В. Мирось. – К.: Реклама, 1977. – 4 с.

1978

26.**Производство** м'яса кроликів на промисловій основі: [інформ. листок] / І. С. Вакуленко, В. А. Березовський, В. Ф. Ладыгин; УкрЦНТИ. – К., 1978. – 4 с.

27.**Цикличное** виробництво крольчатини на промислових кролифермах : [інформ. листок] / В. В. Мирось, І. С. Вакуленко; ХЦНТИ. – Х., 1978. – 3 с.

28.*К вопросу* о режиме полового использования самцов-кроликов на фермах промышленного типа / И. С. Вакуленко // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1978. – № 21. – С. 65 – 70.

29.*Організація* годівлі на кролефермах промислового типу / І. С. Вакуленко // Кролівництво : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1978. – Вип. 5. – С. 11 – 17.

30.*Организация* цикличного производства мяса кроликов на фермах промышленного типа / В. В. Мирось, И. С. Вакуленко // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1978. – № 23. – С. 62 – 65.

31.*Прогрессивна* технологія виробництва м'яса кролів на кролефермах промислового типу / В. В. Мирось, І. С. Вакуленко // Вісник с.-г. науки. – 1978. – № 6. – С. 100 – 104.

32.*Циклічне* виробництво м'яса кролів на фермах промислового типу / В.В. Мирось, І. С. Вакуленко // Тваринництва України. – 1978. – № 3. – С. 50 – 52.

1979

33.*Організація* виробництва м'яса кролів на промисловій основі: метод. рек. / В. В. Мирось, І. С. Вакуленко, М. О. Бондаренко ; Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1979. – 52 с.

1980

34.*Інтенсивність* використання кролів-плідників на фермах промислового типу / В. В. Мирось, І. С. Вакуленко // Кролівництво: респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1980. – Вип. 6. – С. 9 – 13.

1981

35.*Методические* рекомендации по выращиванию кроликов на приусадебных участках и подсобных фермах / Н. С. Бондаренко, В. В. Мирось, И. С. Вакуленко; ВАСХНИЛ, Южное отделение. – К., 1981. – 17 с.

36.*Температурный* режим и продуктивность животных на экспериментальной кроликоферме совхоза-комбината «Калитянский» / В. В. Мирось, И. С. Вакуленко // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1981. – № 30. – С. 39 – 43.

1982

37. *Особливості* лактації кролиць / І. С. Вакуленко, Л. М. Логвиненко // Кролівництво : респ. міжвідом. темат. наук. зб. / Мін-во сіл. госп-ва УРСР. – К.: Урожай, 1982. – Вип. 7. – С. 22 – 26.

1983

38. *Поведение* сукрольных и лактирующих крольчих в условиях ферм промышленного типа / И. С. Вакуленко // Организационно-технологические, селекционно-генетические и социально-психологические проблемы : тезисы докладов Всесоюз. конф. / ВНИИ разведения и генетики с.-х. животных, НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Л., 1983. – Т. 2. – С. 79

39. *Повышают* эффективность кролиководства / И. С. Вакуленко, В. А. Гнойко, А. И. Горб, А. Е. Пивинская // Кролиководство и звероводство. – 1983. – № 3. – С. 23 – 24.

40. *Технология* выращивания племенных кроликов / И. С. Вакуленко, В. В. Мирось, В. А. Гнойко // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1983. – № 37. – С. 53 – 56.

41. *Як збільшити* виробництво кролятини / І. С. Вакуленко // Сільські вісті. – 1983. – № 44. – С. 2.

1984

42. *Малокомпонентные* комбикорма для кроликов / И. С. Вакуленко, Л. М. Логвиненко // Кролиководство: респ. межведом. темат. науч. сб. / Мин-во сел. хоз-ва УССР. – К.: Урожай, 1984. – Вып. 8. – С. 7 – 11.

43. *Молочная* продуктивность крольчих и рост молодняка / И. С. Вакуленко // Кролиководство и звероводство. – 1984. – № 5. – С. 11.

44. *Овцеводство*, коневодство, кролиководство: проблемы и перспективы / Д. А. Волков, И. А. Светличный, И. А. Мирошник [и др.] // Животноводство. – 1984. – № 5. – С. 15 – 17.

Авторами также являются: И. С. Вакуленко.

1985

45. *Кормление* кроликов гранулами / И. С. Вакуленко, В. В. Мирось // Кролиководство и звероводство. – 1985. – № 1. – С. 15 – 17.

46. **Особенности** кормления кроликов при промышленном выращивании / И. С. Вакуленко, В. В. Мирось // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1985. – № 42. – С. 36 – 38.

1986

47. **Воспроизводительная** способность крольчих при интенсивном использовании / И. С. Вакуленко, Л. М. Логвиненко // Кролиководство : респ. межведом. темат. науч. сб. / Мин-во сел. хоз-ва УССР. – К.: Урожай, 1986. – Вып. 9. – С. 26 – 32.

48. **Использование** рапсового шрота и добавки метионина в кормлении кроликов / А. М. Жадан, И. И. Ибатуллин, Ю. А. Панасенко [и др.] // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1986. – № 45. – С. 96 – 100.

Авторами также являются: Мохамед Хафиз, **И. С. Вакуленко**.

49. **Качественные** показатели мяса кроликов в различные возрастные периоды / И. С. Вакуленко, Л. М. Логвиненко // Кролиководство : респ. межведом. темат. науч. сб. / Мин-во сел. хоз-ва УССР. – К.: Урожай, 1986. – Вып. 9. – С. 37 – 41.

1987

50. **Методические** рекомендации по технологии интенсивного производства мяса кроликов на промышленных кроликофермах / В. В. Мирось, И. С. Вакуленко; НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1987. – 47 с.

51. **По-хозяйски** использовать производственные площади / И. С. Вакуленко // Кролиководство и звероводство. – 1987. – № 5. – С. 10.

1988

52. **Влияние** уровня протеина в кормосмесях для кроликов на эффективность использования питательных веществ рациона / И. С. Вакуленко, Л. М. Логвиненко // Кролиководство : респ. межведом. темат. науч. сб. / Мин-во сел. хоз-ва УССР. – К.: Урожай, 1988. – Вып. 10. – С. 28 – 33.

53. **Волчанский** репродуктор / Н. Л. Дзюбан, К. И. Шепеленко, И. С. Вакуленко // Кролиководство и звероводство. – 1988. – № 6. – С. 8 – 9.

54. **Новая** технология интенсивного производства мяса кроликов на промышленных кроликофермах / И. С. Вакуленко, Л. М. Логвиненко //

Кролиководство : респ. межведом. темат. научн. сб. / Мин-во сел. хоз-ва УССР. – К.: Урожай, 1988. – Вып. 10. – С. 33 – 38.

1989

55.**Развитие** кролиководства на Украине / И. С. Вакуленко // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1989. – № 52. – С. 84 – 87.

1990

56.**Кролики** / В. Н. Помытко, В. С. Александрова, Е. А. Раззорова [и др.] // Комбикорма, кормовые добавки и ЗЦМ для животных: [справочник] / под ред. В. А. Крохина. – М.: Агропромиздат, 1990. – С. 261 – 268.

Авторами также являются: К. Н. Морозова, Н. Е. Куликов, Т. Л. Чичкова, **И. С. Вакуленко.**

57.**Кролиководство** на Украине / И. С. Вакуленко // Агропром Украины. – 1990. – № 4. – С. 43 – 45.

1991

58.**Продуктивне** качества кроликов в разные возрастные периоды / И. С. Вакуленко // Науч.-техн. бюл. / НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Х., 1991. – № 59. – С. 64 – 69

1992

59.**Технология** интенсивного выращивания молодняка кроликов: [буклет] / И. С. Вакуленко; УААН, Ин-т животноводства. – Х., 1992. – 4 с.

60.**Методика** изучения молочной продуктивности крольчих / И. С. Вакуленко // Новое в методах зоотехнических исследований / УААН, Ин-т животноводства. – Х., 1992. – Ч. 1. – С. 112 – 116.

61.**Методические** особенности проведения обменных опытов по кормлению кроликов / И. С. Вакуленко // Новое в методах зоотехнических исследований / УААН, Ин-т животноводства. – Х., 1992. – Ч. 1. – С. 91.

1994

62.**Разработка** средств механизации и оборудования для кролиководческих хозяйств Украины / И. С. Вакуленко // Инженерные проблемы сельскохозяйственного производства Украины : тезисы докладов и выступлений на науч.-практ. конф. – К., 1994. – С. 90.

1995

63. **Вирощування** кролів у домашньому господарстві : метод. рек. / І. С. Вакуленко / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 1995. – 12 с.

1998

64. **Кролиководство** : [монографія] / І. С. Вакуленко / УААН, Ін-т животноводства. – Х.: Прапор, 1998. – 180 с.

65. **Науково-технічна** програма розвиток хутового звірівництва і кролівництва в Україні / О. М. Маменко, І. А. Помітун, В. І. Михно [та ін.] // Програма „Хутове звірівництво” / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 1998. – 14 с.
Авторами також є: І. С. Вакуленко.

66. **Кролі:** (білий велетень, сирій велетень, каліфорнійська, новозеландська, метелик, радянська шиншила, сріблястий, короткошерстні) / І. С. Вакуленко // Племінні ресурси України / УААН. – К.: Аграрна наука, 1998. – С. 277 – 289.

67. **Методи** підвищення ефективності використання кормів у кролівництві / І. С. Вакуленко // Шляхи підвищення ефективності використання кормів: матеріали наук.-практ. конф. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 1998. – С. 107 – 108.

1999

68. **Закономірності** і особливості формування м'ясної продуктивності і конверсійної здатності кролів у постнатальному онтогенезі: автореф. дис. на здобуття вченого ступеня доктора с.-г. наук : 06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва» / І. С. Вакуленко; УААН. Ін-т тваринництва. – Х., 1999. – 28 с.

69. **Закономірності** і особливості формування м'ясної продуктивності і конверсійної здатності кролів у постнатальному онтогенезі : дис. ... доктора с.-г. наук: 06.02.04 / І. С. Вакуленко; УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 1999. – 375 с.

70. **Наукові** розробки інституту в галузі кролівництва / І. С. Вакуленко // Збірник наукових праць / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 1999. – Вип. ХХХХ. – С. 122 – 125.

2000

71. **Особливості** травлення і конверсійної здатності кролів у постнатальному онтогенезі / І. С. Вакуленко // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2000. – № 76. – С. 10 – 13.

2001

72. **Вирощування** кролів у домашніх та фермерських господарствах : рек. / І. С. Вакуленко; УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2001. – 35 с.

73. **Основи** селекції в кролівництві / І. С. Вакуленко, О. А. Талалаєва // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. пр. / Харків. зоовет. ін.-т. – Х., 2001. – Вип. 8 (32), ч. 1. – С. 105–109.

74. **Основи** та перспективи селекції кролів у господарствах нових форм господарювання / І. С. Вакуленко, О. А. Талалаєва // Проблеми розвитку тваринництва : міжвідом. темат. наук. зб. / Черк. Ін-т АПВ. – К.: Аграрна наука, 2001. – Вип. 3. – С. 163–165.

75. **Особливості** формування м'ясної продуктивності кролів в постнатальному онтогенезі / І. С. Вакуленко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. пр. / Харків. зоовет. ін.-т. – Х., 2001. – Вип. 9 (33), Ч. 3. – С. 195 – 199.

76. **Чи варто** вирощувати кролів / І. С. Вакуленко // Тваринництво України. – 2001. – № 1. – С. 3 – 4.

2002

77. **Вирощування** кролів у домашніх та фермерських господарствах / І. С. Вакуленко; УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2002. – 33 с.

2003

78. **Вирощування** кролів у домашніх та фермерських господарствах : рек. / І. С. Вакуленко / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2002. – 36 с.

79. **Інструкція** з бонітування норок, лисиць, песців, тхорів, снотовидних собак, нутрій кліткового розведення / М-во. АПК України, УААН, ДНВК „Селекція” / І. С. Вакуленко, В. І. Михно, О. М. Гриненко. – К., 2003. – 43 с.

80. **Народна** медицина в кролівництві / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2003. – № 49. – С 2.

2004

81. **Програма** розвитку кролівництва і звірівництва в Україні на 2005–2010 роки / Ю. Ф. Мельник, О. М. Гриненко, І. С. Вакуленко [та ін.]. – К.: Урожай, 2004. – 40 с.

Авторами також є: В. І. Михно.

82. **Житло** для шиншил / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2004. – № 45. – С. 3.

83. **Життя** продовжується / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2004. – № 51. – С. 4.

84. **Кролівництво** / І. С. Вакуленко // Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і західного регіону України / ред. колегія М. В. Зубець, В. П. Ситник, В. О. Круть / УААН. – К.: Урожай, 2004. – С. 321 – 325.

85. **Методи** оцінки відтворювальної здатності кролематок різних генотипів / І. С. Лучин, І. С. Вакуленко // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2004. – № 87. – С. 38 – 41.

86. **Хорообрі** боягузи / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2004. – № 44. – С. 2.

87. **Що їдять** шиншили / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2004. – № 8. – С. 4.

88. **Як рятувати** кроленят / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2004. – № 12. – С. 2.

2005

89. **Кліткове** розведення ондатри у домашніх та фермерських господарствах : метод. рек. / М. Н. Євтушевський, І. С. Вакуленко, В. С. Лінник [та ін.] ; УААН, Ін-т твар-ва. – Х., 2005. – 24 с.

Авторами також є: Н. М. Черноусова.

90. **Вплив** показників якості сперми на відтворювальну здатність норок / І. С. Вакуленко, О. Ф. Гончар, О. М. Гавриш // Вісник Черкаського інституту агропромислового виробництва: міжвідом. темат. зб. наук. пр. – Черкаси, 2005. – Вип. 5. – С. 214 – 218.

91. **Породні** особливості росту і розвитку кролів / І. С. Вакуленко, О. П. Санько // Вісник Черкаського інституту агропромислового виробництва: міжвідом. темат. наук. зб. – Черкаси, 2005. – Вип. 5. – С. 158 – 165.

92. **Хвороби** шиншил / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2005. – № 6 (646). – С. 2.

93. *Хутро* шиншили / І. С. Вакуленко // Селянська газета. – 2005. – № 15. – С. 2.

2006

94. *Ефективність* кролівництва на різних фермах / І. С. Вакуленко, З. А. Поладян // Тваринництво України. – 2006. – № 5. – С. 26 – 27.

95. *Кролиководство* и звероводство Украины / И. С. Вакуленко // Наук.-техн. бюл. / УААН. Ін-т тваринництва. – Х., 2006. – № 94. – С. 67 – 71.

96. *Система* виробництва продукції хутрового звірівництва і кролівництва / І. С. Вакуленко // Вісник аграрної науки. – 2006. – № 3 – 4. (спецвип.). – С. 141 – 142.

2007

97. *Вирощування* кролів у домашніх та фермерських господарствах : рек. / І. С. Вакуленко / УААН. Ін-т тваринництва. – Х., 2007. – 40 с.

98. *Економічне* обґрунтування параметрів вирощування племінних кролів і хутрових звірів : [посіб.] / І. С. Вакуленко, Е. К. Кравцов, З. А. Поладян / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2007. – 67 с.

99. *Кліткове* розведення ондатри у домашніх та фермерських господарствах : метод. рек. / М. Н. Євтушевський, І. С. Вакуленко / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2007. – 39 с.

100. *Методологічні* аспекти збереження генофонду сільськогосподарських тварин / М. В. Зубець, В. П. Буркат, Ю. Ф. Мельник [та ін.] ; УААН, Ін-т розведення і генетики тварин. – К.: Аграрна наука, 2007. – 119 с.

Авторами також є: І. В. Гузев, М. Я. Єфіменко, Б. Є. Подоба, Л. О. Бегма, О. Д. Бірюкова, І. С. Бородай, С. І. Ковтун, Ю. В. Мільченко, Н. П. Платонова, Ю. П. Полупан, М. Г. Порхун, Є. М. Рясенко, О. П. Чиркова, П. І. Шапан, Є. Є. Заблудовський, П. А. Троцький, М. І. Сахацький, **І. С. Вакуленко**, В. І. Міхно, І. А. Помітун, В. Ф. Коваленко, Н. А. Мартиненко, П. В. Денисюк, О. Г. Чирков, П. І. Польська, І. В. Лобачова, О. О. Катеринич, О. В. Терещенко, В. В. Бех, С. В. Рекрут, О. М. Третяк, Л. І. Бондарчук, О. В. Галанова, Ю. В. Ляшенко.

101. *Відродження* галузі кролівництва / І. Вакуленко, Т. Очковська // Тваринництво України. – 2007. – № 10. – С. 2 – 3.

102. *Думка* експерта / І. С. Вакуленко // Агробізнес сьогодні. – 2007. – № 22 (126). – С. 28.

103. **Ефективність** вирощування нутрій / В. Сосновенко, І. Вакуленко, З. Поладян // Тваринництво України. – 2007. – № 1. – С. 10 – 12.

2008

104. **Економічне** обґрунтування параметрів вирощування племінних кролів і хутрових звірів: метод. рек. / Ю. Ф. Мельник, Д. М. Микитюк, О. М. Гриненко [та ін.] / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – 24 с.

Авторами також є: І. С. Вакуленко.

105. **Кролиководство** : [монографія] / І. С. Вакуленко; УААН, Ін-т животноводства. – Х., 2008. – 280 с.

106. **Разведение** нутрій : [учеб.] / І. С. Вакуленко; УААН, Ін-т животноводства, 2008. – 171 с.

107. **Відтворювальна** здатність імпортованих порід норок та методи її підвищення / О. Ф. Гончар, І. С. Вакуленко, В. О. Антоненко // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – № 96. – С. 111.

108. **Вирощування** кролів у домашніх та фермерських господарствах : рекомендації / І. С. Вакуленко / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – 18 с.

109. **Високоефективні** галузі тваринництва / І. С. Вакуленко // Реклама на село. – 2008. – 1 трав. – № 18. – С. 7.

110. **Вплив** вмісту сірки в шерсті на формування постнатальних показників хутра різногенотипового молодняка кролів / І. С. Лучин, І. С. Вакуленко // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – № 97. – С. 250 – 254.

111. **Етапи** розвитку та наукове забезпечення звірівництва і кролівництва в країні / І. С. Вакуленко // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – № 97. – С. 8 – 12.

112. **Про введення** нових видів диких звірів у зоокультуру / І. С. Вакуленко, М. Н. Євтушевський // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – № 97. – С. 194 – 198.

113. **Синхронізація** охоти та штучне осіменіння кролематок / В. М. Агій, Ф. К. Нодь, І. С. Вакуленко [та ін.] // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2008. – № 97. – С. 92 – 95.

Авторами також є: А. В. Дудаш, А. Г. Легеза.

2009

114. **Вирощування** кролів у домашніх та фермерських господарствах : рек. / І. С. Вакуленко / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2009. – 23 с.

115. **Ефективність** використання кролями поживних речовин кормів / І. С. Вакуленко, В. С. Ліннік, Т. М. Очковська // Зб. наук. пр. Луганського Нац. аграр. ун-ту. – Луганськ: Ельтон-2, 2009. – № 11. – С. 73–76. – (Серія «С.-г. науки»).

116. **І шуба**, і м'ясо / І. С. Вакуленко // Аграрний тиждень. – 2009. – № 4 (089). – С. 1 – 2.

117. **Кролики** – не лише цінне хутро... / І. С. Вакуленко / Главное. – 2009. – № 19 (99). – С. 1–2.

118. **Перспективи** та напрями розвитку галузі кролівництва в Україні / І. С. Вакуленко, Т. М. Очковська // Наук.-техн. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2009. – № 100. – С. 86 – 90.

2010

119. **Методичні** рекомендації по технології вирощування та підвищенню відтворювальної здатності нутрій / О. Ф. Гончар, О. М. Гавриш, І. С. Вакуленко; НААН, Черкас. ін-т АПВ. – Черкаси, 2010. – 44 с.

120. **Ефективність** застосування біологічно-активних компонентів на підвищення статевої активності кролематок / І. С. Вакуленко, Т. М. Очковська, В. С. Петраш // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2010. – № 102. – С. 34 – 40.

121. **Пух** і м'ясо / І. С. Вакуленко // Агробізнес сьогодні. – 2010. – № 17 (192). – С. 28.

2011

122. **Технологія** вирощування нутрій: метод. рек. / І. С. Вакуленко, Т. М. Данилова, О. Ф. Гончар [та ін.] / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2011. – 28 с.

Авторами також є: П. П. Кузько.

123. **Ефективність** використання пробіотику «БИОНОРМ-П» у годівлі кролів / І. С. Вакуленко, В. С. Ліннік, О. В. Зуб [та ін.] // Науковий вісник Луган. нац. аграр. ун-ту.– Луганськ: «Елтон-2», 2011. – № 33. – С. 85–89. – (Серія: «С.-г. науки»).

Авторами також є: М. В. Гриценко, В. С. Петраш.

124. **Ефективність** використання пробіотику БИОНОРМ-П у годівлі кролів / І. С. Вакуленко, В. С. Ліннік, О. В. Зуб [та ін.] // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2011. – № 104. – С. 27 – 34.

Авторами також є: М. В. Гриценко, В. С. Петраш.

125. **Перспективи** та напрями розвитку галузі кролівництва в Україні / І. С. Вакуленко // Аграрна країна. – 2011. – № 11. – С. 10 – 12.

126. **Розведення** нутрій / І. С. Вакуленко // Агробізнес сьогодні. – 2011. – № 10 (209). – С. 48.

127. **Технологічні** основи розведення бабака в неволі / І. С. Вакуленко, М. Н. Євтушевський // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2011. – № 104. – С. 21 – 27.

128. **Утримання** нутрій / І. С. Вакуленко // Агробізнес сьогодні. – 2011. – № 11 (210). – С. 48.

2012

129. **Синхронізація** охоти та штучне осіменіння кролематок як надійний метод отримання турових окролів в умовах інтенсивного ведення галузі : рек. / В. М. Агій, І. С. Вакуленко, М. Д. Федорюк [та ін.] ; НААН, Закарпат. держ. с.-г. дослід. станція, Центр наук. забезпеч. АПВ Закарпатської обл. – Велика Бакта, 2012. – 20 с.

Авторами також є: О. Л. Залізняк, Р. Г. Філеп, М. І. Грабровенський, Г. І. Шилкіна, Т. М. Бондарчук, В. П. Богдан, Н. П. Грига, О. Ф. Філіп, Ч. Бузої, Т. М. Дурдинець, Л. Ю. Кириленко, М. П. Гуленко.

130. **Гібридизація** кролів на основі трьохпородних помісей в умовах господарств Прикарпаття / І. С. Вакуленко, І. С. Лучин // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2012. – № 107. – С. 87 – 91.

131. **Створення** і напрями наукової роботи лабораторії кліткового звірівництва і кролівництва / І. С. Вакуленко, О. В. Корх, О. В. Зуб // Наук.-тех. бюл. / УААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2012. – № 107. – С. 35–37.

132. **Сучасний** стан та перспективи розвитку кролівництва в Україні / І. С. Вакуленко // Сучасна вет. медицина. – 2012. – № 2 (32). – С. 62 – 65.

133. **Ушастое** сокровище / І. С. Вакуленко // Статус. – 2012. – № 40 (226). – С. 37.

2013

134. **Теоретичні** та практичні основи технологій виробництва продукції тваринництва : підруч. / В. С. Ліннік, А. Ю. Медведєв, В. Г. Прудніков [та ін.] ; М-во АПК і прод-ва України, Луган. НАУ. – Луганськ : Елтон-2, 2013. – 238 с.

Авторами також є: Є. З. Петруша, Г. М. Кузнецов, В. С. Козир, Г. П. Котенджи, **І. С. Вакуленко**, С. А. Нагорний, М. І. Ліхтер, І. П. Мірошніченко, І. Г. Токарев.

135. **Відродження** галузі кролівництва в Україні / І. Вакуленко, Д. Микитюк, І. Лучин // Тваринництво сьогодні. – 2013. – № 6. – С. 65–67.

136. **Кузниця** кадрів / І. С. Вакуленко // Відділ біотехнології репродукції сільськогосподарських тварин : історія, вчені, досягнення (історичний нарис) / В. В. Кунець ; НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2013. – С. 151–153.

137. **Основні** елементи біотехнології відтворення у кролівництві / В. М. Агій, І. С. Вакуленко, В. П. Богдан [та ін.] // Проблеми агропромислового комплексу Карпат / Закарпат. держ. с.-г. дослідна станція. – Велика Бакта, 2013. – № 22. – С. 156–162.

Авторами також є: Н. П. Грига, Т. М. Дурдинець.

138. **Технологічні** основи розведення ондатри у фермерських та присадибних господарствах України / М. Н. Євтушевський, І. С. Вакуленко // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2013. – № 109, ч. 2. – С. 34–40.

139. **Утримання** ондатри у домашніх господарствах / М. Н. Євтушевський, І. С. Вакуленко, В. С. Ліннік // Наук. вісн. Луган. нац. аграр. ун-ту / М-во аграр. політики та прод-ва України, Луган. нац. аграр. ун-т. – Луганськ, 2013. – № 48. – С. 139–143. – (Сер. «С.-г. науки»).

140. **Що** в тарілці у кроля? / І. С. Вакуленко // Рідне село. – 2013. – № 19 (044). – 9 жовт. – С. 7.

2014

141. **Технологія** використання пробіотичних препаратів в годівлі кролів : метод рек. / І. С. Вакуленко, О.В. Зуб, Л. М. Данець [та ін.] ; НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2014. – 24 с.

Авторами також є: М.В. Гриценко, І.С. Лучин.

142. *Технологія*, селекція та переробка продукції кролівництва в особистих господарствах населення: метод. рек. / І. С. Вакуленко, Т. М. Данілова ; НААН, Ін-т тваринництва. – Х., – 2014. – 46 с.

143. [*Кроленята*] : Дорогу молодим : [поради] / І. С. Вакуленко // Рідне село. – 2014. – 12 бер. – № 5. – С. 7.

144. *Кролі* українських порід / І. С.Вакуленко // Енциклопедія Сучасної України / НАНУ, Наук. тов-во ім. Т. Г. Шевченка ; Ін-т енциклоп. досліджень НАН України. – К., 2014. – Т. 15. – С. 533–534.

145. *Кролівництво* / І. С. Вакуленко // Енциклопедія Сучасної України / НАНУ; Наук. тов-во ім. Т. Г. Шевченка ; Ін-т енциклоп. досліджень НАН України. – К., 2014. – Т. 15. – С. 534.

146. *Стан* та пріоритетні напрями розвитку кролівництва в Україні / І. С. Вакуленко, Т. М. Данілова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. пр. / Харків. держ. зоовет. акад. – Х., 2014. – Вип. 28, ч.1. – С. 223–230.

2015

147. *Технологія* ефективного використання нетрадиційних кормових компонентів в годівлі кролів : метод. рек. / І. С. Вакуленко, Л. М. Данець, Т. М. Данілова ; НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2015. – 18 с.

148. *Технологічні* аспекти інтенсивного виробництва кролятини у Прикарпатті / І. С. Лучин, Л. М. Дармограй, І. С. Вакуленко // Теорія і практика годівлі сільськогосподарських тварин : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. присвяч. 85-річчю з дня народження Богданова Г. О. (12–13 бер. 2015 р.) / НААН, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К., 2015. – Вип. 205. – С. 313–322. – (Серія «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»).

149. *Ефективність* використання голозерного вівса в годівлі кролів/ І. С. Вакуленко, Л. М. Данець, Т. М. Данилова // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2015. – № 113. – С. 65–70.

150. *Особенности* кормления кроликов / І. С. Вакуленко // Агротехник. – Режим доступу: http://www.agrostrana.com.ua/auxpage_doostigeniya

151. *Особливості* годівлі кроленят після відлучення / І. С. Вакуленко,

В. М. Агій, Д. І. Форкалець [та ін.] // Кролиководство и звероводство / НААН, Черкас. досл. ст. біоресурсів. – Черкаси, 2015. – № 8 (30). – С. 18 – 23.

Авторами також є: М. П. Гуленко, І. В. Гуленко.

152. **Полноценное** кормление кроликов – залог интенсивного роста и формирования высококачественной продукции кроликов / І. С. Вакуленко // Агротехник. – Режим доступу : http://www.agrostrana.com.uaauxpage_doostigeniya

153. **Экструдированный** корм в кормлении кроликов / І. С. Вакуленко // Агротехник. – Режим доступу : http://www.agrostrana.com.uaauxpage_doostigeniya

2016

154. **Довідник** з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин / І. І. Ібатуллін, М. І. Башенко, О. М. Жукорський [та ін.] ; за наук. ред. І. І. Ібатулліна і О. М. Жукорського ; рец.: Ю. І. Савченко, Я. І. Кирилів, В. В. Отченашко. – К. : Аграр. наука, 2016. – 336 с.

Авторами також є: Ю. Ф. Мельник, В. М. Кандиба, Є. В. Руденко, І. А. Іонов, С. А. Михальченко, А. Т. Цвігун, М. М. Долгая, А. П. Золотарьов, Л. М. Єлецька, С. Г. Юрченко, Ю. С. Кравченко, В. О. Саприкін, Б. М. Газієв, М. О. Косов, І. А. Помітун, Н. О. Косова, І. В. Ткачова, **І. С. Вакуленко**, О. І. Костенко, С. В. Боярчук.

155. **Сучасні** тенденції та напрями розвитку органічного тваринництва / М. І. Башенко, І. А. Помітун, В. П. Шабля [та ін.] // Наукові-основи виробництва органічної продукції в Україні / НААН, Нац. наук. центр «Інститут землеробства НААН» ; за ред. Я. М. Гадзало, В. М. Камінського . – К.: Аграрна наука, 2016. – 595 с.

Авторами також є: Л. Г. Гребень, С. Г. Юрченко, С. Є. Дроздов, О. М. Церенюк, О. В. Акімов, В. О. Саприкін, Л. П. Паньків, **І. С. Вакуленко**, О. О. Катеринич, Є. В. Руденко, І. І. Грициняк, С. І. Тарасюк, І. Т. Слюсар.

156. **Біологічні** основи формування м'ясної продуктивності кролів / І. С. Вакуленко, Л. М. Данець, Є. О. Аксьонов [та ін.] // Ефективне кролівництво і звірівництво : зб. наук. пр. / НААН, Ін-т розвед. і генетики тварин ім. М. В. Зубця, Черкас. досл. ст. біоресурсів НААН. – Черкаси, 2016. – Вип. 2. – С. 10–19.

Авторами також є: В. С. Петраш.

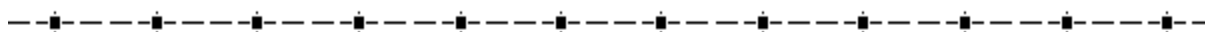
157. **Використання** пробіотичного препарату «Бацелл» в годівлі кролів / І. С. Вакуленко // Ефективне кролівництво і звірівництво : зб. наук. пр. / НААН, Ін-т розвед. і генетики тварин ім. М. В. Зубця, Черкас. досл. ст. біоресурсів НААН. – Черкаси, 2016. – Вип. 1. – С. 5 – 12.

158. **Технологія** ефективного використання нетрадиційного високобілкового корму в годівлі кролів / І. С. Вакуленко, Л. М. Данець, І. С. Лучин [та ін.] // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2016. – № 115. – С. 31–36.

Авторами також є: Т. М. Данилова.

159. **Формування** м'ясної продуктивності кролів у віковій динаміці / І. С. Вакуленко, В. В. Петраш // Наук.-техн. бюл. / НААН, Ін-т тваринництва. – Х., 2016. – № 116. – С. 21–29.

АВТОРСЬКІ СВДОЦТВА ТА ПАТЕНТИ

160. **А. с. № 86976.** Устройство для садки быков при взятии спермы / Н. Т. Капрельянц, Г. Ф. Шабельский, Ф. И. Осташко, И. Г. Петрищев, В. Н. Чернышев, И. С. Вакуленко; заявка № 2895197, заявл. 13.03.81; зарегистрир. Госкомизобретений в Гос. реестре изобретений СССР 8 июня 1981 г.

161. **Пат. № 59528.** Уніфікована клітка для кролів / І. С. Вакуленко. – № u2010 09837; заяв. 25.05.11; опубл. 25.05.11, Бюл. № 10.

162. **Пат. № 69066.** Спосіб удосконалення годівлі кролів / І. С. Вакуленко, О. В. Каравашенко, В. П. Горобей, О. Л. Красніченко, Р. Ю. Лук'янов; заяв. 25.04.12; опубл. 25.04.12, Бюл. № 8.

163. **Пат. № 69060.** Кормова добавка для збагачення комбікормів для відгодівлі кролів/ І. С. Вакуленко, О. В. Каравашенко, О. Л. Красніченко, В. П. Горобей, А. Л. Катвалюк; заяв. 25.04.2012; опубл. 25.04.2012, Бюл. № 8.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

2005

164. **Кролі** для забою. Технічні умови : ДСТУ 4993:2004. – [Чинний від 01.07.2005] / С. Вакуленко, В. І. Михно, О. В. Корх. – К.: Держспоживстандарт України, 2005. – 8 с. – (Національний стандарт України).

165. **Шкурки** кролів невичинені. Технічні умови : ДСТУ 4294:2004. – [Чинний від 01.07.2005] / І. Вакуленко, О. Грінченко, М. Степанов [та ін.]. – К.: Держспоживстандарт України, 2005. – 10 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: В. Хом'як, Г. Харченко, Т. Пшенична, Т. Іванова, А. Лівий.

2011

166. **Сировина** хутрова. Пакування, маркування, транспортування і зберігання: ДСТУ 7119:2009. – [Чинний від 1.01.11] / І. Вакуленко, О. Гріненко, О. Корх [та ін.]. – К.: Держспоживстандарт України, 2011. – 8 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: А. Лівий, В. Похил, Г. Харченко, В. Хом'як.

2015

167. **Шкурки** єнотоподібного собаки кліткового розведення. Технічні умови : ДСТУ 7667:2014 . – [Чинний від 01.07.15] / І. С. Вакуленко, О. Корх, О. Дикий [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 14 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: А. Карченков, В. Михно, Т. Пшенична, Г. Рябина, О. Терехова, А. Харченко, В. Хом'як.

2016

168. **Шкурки** норки кліткового розведення невичинені. Технічні умови : ДСТУ 7825:2015 . – [Чинний від 01.04.16] / І. С. Вакуленко, О. Корх, О. Дикий [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 21 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: А. Карченков, В. Михно, Т. Пшенична, Г. Рябина, О. Терехова, А. Харченко, В. Хом'як.

169. **Шкурки** песця кліткового розведення невичинені. Технічні умови : ДСТУ 7826:2015 . – [Чинний від 01.04.16] / І. С. Вакуленко, О. Гончар, Т. Данилова [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: О. Дикий, А. Карченков, І. Лучин, Т. Очковська, Т. Пшенична, Г. Рябина, О. Терехова, А. Харченко, В. Хом'як.

170. **Кролівництво**. Терміни та визначення понять: ДСТУ 8255:2015. – [Чинний від 01.04.16] / І. С. Вакуленко, Т. М. Очковська [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 15 с. – (Національний стандарт України).

171. **Шкурки** ондатри невичинені. Технічні умови : ДСТУ 8362:2015. – [Чинний від 01.07.17] / І. С. Вакуленко, О. Корх, О. Дикий [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 15 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: А. Карченков, В. Михно, Т. Пшенична, Г. Рябина, О. Терехова, А. Харченко, В. Хом'як.

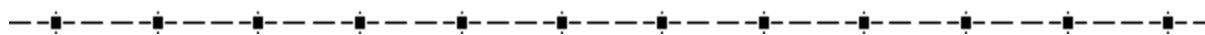
172. **Шкурки** нутрії невичинені. Технічні умови : ДСТУ 8414:2015 . – [Чинний від 01.07.17] / І. С. Вакуленко, О. Корх, О. Дикий [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 21 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: А. Карченков, В. Михно, Т. Пшенична, Г. Рябина, О. Терехова, А. Харченко, В. Хом'як.

173. **Шкурки** лисиці кліткового розведення невичинені. Технічні умови : ДСТУ 8415:2015. – [Чинний від 01.07.17] / І. Вакуленко, О. Корх, О. Дикий [та ін.]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 17 с. – (Національний стандарт України).

Авторами також є: А. Карченков, В. Михно, Т. Пшенична, Г. Рябина, О. Терехова, А. Харченко, В. Хом'як, В. Петраш.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ І. С. ВАКУЛЕНКА

1. **Вакуленко** Іван Семенович // Вчені тваринники / УААН. – К.: Аграрна наука, 2004. – Кн. 9. – С. 41 – 43. (Серія „Українські вчені-аграрії ХХ століття”).

Біографічна довідка про І. С. Вакуленка.

2. **Вакуленко** Іван Семенович // Енциклопедія Сучасної України: В-ВОГ. – К., 2005. – Т. 4. – С. 35 – 36.

Біографічні дані та перелік основних наукових праць І. С. Вакуленка.

3. **Вакуленко** Іван Семенович: біобібліограф. покажчик наук. пр. за 1968 – 2006 рр. / УААН. Ін-т тваринництва; упоряд.: І. А. Помітун, Л. М. Татьянченко, В. В. Кунець; відп. редактор В. М. Коняга; техн. редактор Л. В. Гончаренко; автор вступної статті В. С. Лінник. – Х., 2007. – 34 с.

Біографічні дані, перелік наукових праць з 1968 - 2006 рр., фото з сімейного архіву І. С. Вакуленка.

4. **Таємниці** прибутковості кролівництва / Н. Марченко // Аграрна країна. – 2012. – № 12. – С. 5.

Фото І. С. Вакуленка.

5. **Вакуленко** Иван Семёнович // Биографический очерк-справочник выпускников Харьковского зооветеринарного института 1962 года / Герасимов В. И. – Х., 2012. – С. 74.

Краткие биографические данные о И. С. Вакуленко.

6. «**Мені**, простому селянину, допомогли!» / В. Письменна // Аграрний тиждень. Україна. – 2013. – 25 черв. – Режим доступу: <http://a7d.com.ua/agropoltika/12202-men-prostomu-selyaninu-dopomogli.html>

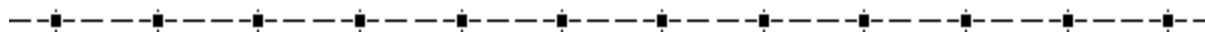
Про І.С. Вакуленка – людину, науковця, фахівця.

7. **Вакуленко** Иван Семёнович // Однокурсники – спусти́я полвека / В. И. Герасимов. – Х., 2015. – 136 с.

Интервью с доктором сельскохозяйственных наук И. С. Вакуленко. – С. 57–58.

Фото И. С. Вакуленко – С. 25, 57–62.

ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК ²

ТВАРИННИЦТВО 100, 154, 155

ШТУЧНЕ ОСІМЕНІННЯ У ТВАРИННИЦТВІ 1 – 8, 10, 18, 160

ХУТРОВЕ ЗВІРІВНИЦТВО 79, 95, 98, 104, 111, 112

КРОЛІВНИЦТВО 105, 145, 170

як галузь

9, 12, 21, 36, 39, 44, 51, 53, 55 – 57, 62, 64 – 66, 81, 83, 84, 94, 95, 98, 101, 113, 104, 122, 111, 118, 125, 129, 132, 133, 135, 145, 146

наукові розробки

70, 85, 111, 129, 131, 136, 155, 161, 162

фізіологія

71

Розведення, біотехнологія відтворення, штучне осіменіння

16, 24, 28, 34, 37, 38, 47, 58, 73, 74, 85, 86, 98, 104, 113, 129, 130, 137

породи

66, 91, 144

лактація кролиць

37, 38

поведінка

38

вирощування кролів у присадибних господарствах та підсобних фермах

35, 36, 40, 59, 63, 72, 76 – 78, 97, 108, 114, 142

вирощування молодняка

59, 88, 98, 104, 143

годівля

12 – 15, 17, 20, 22, 23, 29, 42, 45, 46, 48, 52, 61, 67, 115, 120, 123, 124, 140, 141, 147, 149–154, 157, 158, 162, 163

зabій

164

народна медицина

80

ШИНШИЛІВНИЦТВО

утримання

82

² Посилання даються на номери хронологічного покажчика, авторських свідоцтв і патентів. До предметно-тематичного покажчика включаються як загальні поняття, так і конкретні теми, предмети. Якщо в публікаціях розглядаються кілька предметів (тем), то з метою різнобічного розкриття змісту публікацій застосовується метод повторного відображення у відповідних предметно-тематичних рубриках.

годівля

87

хвороби

92

хутро

93

НОРКІВНИЦТВО

розведення

79, 90, 107

ОНДАТРІВНИЦТВО 89, 99, 138, 139

НУТРІЄВНИЦТВО

розведення

79, 106, 119, 126

вирощування

103, 119, 122

утримання

128

зabій

БАБАК

127

ПРОДУКТИ КРОЛІВНИЦТВА ТА ЗВІРІВНИЦТВА 96, 134, 155

м'ясо кроля

19, 25 – 27, 30 – 33, 41, 49, 50, 54, 68, 69, 75, 116, 117, 121, 142, 148, 156, 159, 164

молочна продуктивність кролиць

43, 60

Шкурки

166

єнотовидної собаки

167

кроля

110, 116, 117, 121, 142, 165

лисиці

173

норки

168

нутрії

172

ондатри

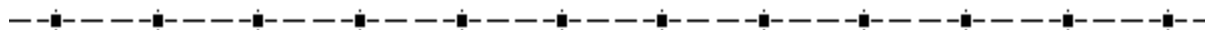
171

песця

169

шиншили

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК³

Агій В. М. 113, 129, 137, 151

Акімов О. В. 155

Аксьонов Є. О. 156

Александрова В. С. 56

Антоненко В. О. 107

Бащенко М. І. 154, 155

Бегма Л. О. 100

Березовский В. А. 26

Бех В. В. 100

Бірюкова О. Д. 100

Богдан В. П. 129, 137

Бондаренко М. О. 33

Бондаренко Н. С. 35

Бондарчук Л. І. 100

Бондарчук Т. М. 129

Бородай І. С. 100

Боярчук С. В. 154

Бузої Ч. 129

Буркат В. П. 100

Волков Д. А. 44

Гавриш О. М. 90, 119

Гадзало Я. М. 155 (ред.)

Газієв Б. М. 154

Галанова О. В. 100

Гнойко В. А. 39, 40

Гончар О. Ф. 90, 107, 119, 122, 169

Горб А. И. 39

Горобей В. П. 162, 163

Грабровенський М. І. 129

Гребень Л. Г. 155

Грига Н. П. 129, 137

Гриненко О. М. (Гріненко О. М., Гріненко О.) 79, 81, 104, 165, 166

Гриценко М. В. 123, 124, 141

Грициняк І. І. 155

³ Посилання даються на номери хронологічного покажчика публікацій, авторських свідоцтв, патентів.

Гузєв І. В. 100

Гуленко М. П. 129, 151

Гуленко І. В. 151

Данець Л. М. 141, 147, 149, 156, 158

Данілова Т. М. (Данилова Т. М. , Данилова Т.) 122, 142, 146, 147, 149, 158, 159, 169

Данець Л. М. 141, 147, 149

Дармограй Л. М. 148

Денисюк П. В. 100

Дзюбан Н. Л. 53

Дикий О. 167–169, 171–173

Долгая М. М. 154

Дроздов С. Є. 155

Дудаш А. В. 113

Дурдинець Т. М. 129, 137

Євтушевський М. Н. 89, 99, 112, 127, 138, 139

Єлецька Л. М. 154

Єфіменко М. Я. 100

Жадан А. М. 48

Жукорський О. М. 154

Заблудовський Є. Є. 100

Залізник О. Л. 129

Золотарьов А. П. 154

Зуб О. В. 123, 124, 131, 141

Зубець М. В. 84 (ред.), 100

Ібатуллин І. І. (Ибатуллин И. И.) 48, 154

Іванова Т. 165

Іонов І. А. 154

Ибатуллин И. И. 48

Камінський В. М. 155 (ред.)

Кандиба В. М. 154

Капрельянц Н. Т. 160

Каравашенко О. В. 162, 163

Карченков А. 167–169, 171–173

Катвалюк А. Л. 163

Катеринич О. О. 100, 155

Кацукова А. А. 14
Кириленко Л. Ю. 129
Кирилів Я. І. 154 (рец.)
Киселев Е. П. 23
Коваленко В. Ф. 100
Ковтун С. І. 100
Козир В. С. 134
Корх О. В. (Корх О.) 131, 164, 166–168, 171–173
Косов М. О. 154
Косова Н. О. 154
Костенко О. І. 154
Котенджи Г. П. 134
Кравцов Е. К. 98
Кравченко Ю. С. 154
Красніченко О. Л. 162, 163
Круть В. О. 84 (ред.)
Кузнецов Г. М. 134
Кузько П. П. 122
Куликов Н. Е. 56
Кунець В. В. 136

Ладыгин В. Ф. 26
Легеза А. Г. 113
Лівий А. 165, 166
Ліннік В.С. (Лінник В. С.) 89, 115, 123, 124, 134, 139
Ліхтер М. І. 134
Лобачова І. В. 100
Логвиненко Л. М. 37, 42, 47, 49, 52, 54
Лук'янов Р. Ю. 162
Лучин І. С. (Лучин І.) 85, 110, 130, 135, 141, 148, 158, 169
Ляшенко Ю. В. 100

Маменко О. М. 65
Мартиненко Н. А. 100
Марченко Г. 136
Медведєв А. Ю. 134
Мельник Ю. Ф. 81, 100, 104, 154
Микитюк Д. М. (Микитюк Д.) 104, 135
Мирось В. В. 11–14, 17, 20, 21, 23, 25, 27, 30–36, 40, 45, 46, 50
Мирошник И. А. 44
Михальченко С. А. 154
Михно В. І. (Міхно В. І., Михно В.) 65, 79, 81, 100, 164, 167, 168, 171, 172
Мільченко Ю. В. 100
Мірошніченко І. П. 134

Морозова К. Н. 56
Мохаммед Хафиз 48

Нагорний С. А. 134
Нодь Ф. К. 113

Осташко Ф. І. (Осташко Ф. И.) 1 – 3, 6, 160
Отченашко В. В. 154 (рец.)
Очковська Т. М. (Очковська Т.) 101, 115, 118, 120, 169, 170

Панасенко Ю. А. 48
Паньків Л. П. 155
Петраш В. С. 120, 123, 124, 156, 159, 173
Петрищев И. Г. 146, 160
Петруша Є. З. 134
Пивинская А. Е. 39
Платонова Н. П. 100
Подоба Б. Є. 100
Поладян З. А. 94, 98, 103
Полупан Ю. П. 100
Польська П. І. 100
Помітун І. А. 65, 100, 154, 155
Помытко В. Н. 56
Порхун М. Г. 100
Похил В. 166
Привало О. Є. 20
Прудніков В. Г. 134
Пшенична Т. 94, 165, 167–169, 171–173

Раззоренова Е. А. 56
Рекрут С. В. 100
Руденко Є. В. 154, 155
Рябина Г. 167–169, 171–173
Рясенко Є. М. 100

Савченко Ю. І. 154 (рец.)
Санько О. П. 91
Саприкін В. О. 154, 155
Сахацький М. І. 100
Светличный И. А. 44
Ситник В. П. 84 (ред.)
Слюсар І. Т. 155
Сосновенко В. 103

Степанов М. 94, 165

Талалаєва О. А. 73, 74

Тарасюк І. Т. 155

Терещенко О. В. 100

Терехова О. 167–169, 171–173

Ткачова І. В. 154

Токарев І. Г. 134

Третяк О. М. 100

Троцький П. А. 100

Харченко Г. 165–169, 171–173

Хом'як В. 165–169, 171–173

Федорюк М. Д. 129

Філеп Р. Г. 129

Філіп О. Ф. 129

Форкалець Д. І. 151

Черноусова Н. М. 89

Чернышев В. Н. 146, 160

Черноусова Н. М. 89

Чирков В. А. 1

Чирков О. Г. 100

Чиркова О. П. 100

Чичкова Т. Л. 56

Цвігун А. Т. 154

Церенюк О. М. 155

Шабельский Г. Ф. 160

Шабля В. П. 155

Шапан П. І. 100

Шепеленко К. И. 53

Шилкіна Г. І. 129

Юрченко С. Г. 154, 155

ЗМІСТ

ВИСОКИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ТА ВІДДАНІСТЬ СПРАВИ (Є. В. Руденко)	3
HIGH PROFESSIONALISM AND DEDICATION (E. Rudenko)	6
ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ доктора сільськогосподарських наук Івана Семеновича ВАКУЛЕНКА	9
BASIC DATES OF LIFE AND ACTIVITY doctor of agricultural sciences Ivan Semenovich VAKULENKO	11
МОЕМУ ДРУГУ (А. Р. Лоза)	13
ПЛІЧ-О-ПЛІЧ З ЮВІЛЯРОМ (О. В. Корх)	15
ІВАН СЕМЕНОВИЧ ВАКУЛЕНКО – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ- ТВАРИННИК ХХ ст. (В. І. Піскун)	17
ВАКУЛЕНКО І. С. – ФУНДАТОР СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО КРОЛІВНИЦТВА В УКРАЇНІ (В. С. Ліннік)	19
СЛОВО ПРО ЮВІЛЯРА (О. Ф. Гончар)	21
ШЛЯХ В НАУКУ (А. А. Беліков)	23
МОЇ ВЧИТЕЛІ, СОРАТНИКИ, ДРУЗІ! (автобіографічні спогади)	25
ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИРІШУВАЛИСЯ ТА ВИРІШУЮТЬСЯ (І. С. Вакуленко)	29
ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ	32
АВТОРСЬКІ СВДОЦТВА ТА ПАТЕНТИ	49

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ	49
ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ І. С. ВАКУЛЕНКА	52
ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК	53
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	55

ВАКУЛЕНКО
Іван Семенович

біобібліографічний покажчик
наукових праць
за 1968 – 2016 роки

2-ге видання, перероблене і доповнене

Науково-технічне редагування *Л. В. Гончаренко*,
Комп'ютерна верстка *В. В. Кунець*
Тиражування *В. П. Лелюк*

Підписано до друку 21. 03. 2017 р.
Формат 60x84/16.
Папір офс. Гарнітура "Таймс". Друк офс.
Ум. друк. арк. 2,3. Обл. – вид. арк. 2,6.
Наклад 100 прим. Зам. №

Ділянка оперативного друку
Інститут тваринництва НААН
Адреса: 62404, Харківська обл., Харківський рн.,
п/в Кулиничі

**“Наукові здобутки вчених Інституту тваринництва
Національної академії аграрних наук України
в бібліографії, архівних та літературних джерелах”**

Заснована у 2012 році

**1. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА БІОТЕХНОЛОГІЯ У ПРАЦЯХ
УЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ТВАРИННИЦТВА НААН : ТРАДИЦІЇ ТА
НОВАЦІЇ** : наук.-доп. бібліограф. покажчик (1937–2012 роки) / НААН,
Інститут тваринництва ; уклад. : В. В. Кунець, М. Ю. Трубай, Н. В. Камишан,
Л. В. Гончаренко, Л. І. Помітун, О. Ю. Трубай. – Х., 2013. – 302 с. – (Кн. 1). –
Режим доступу: http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/biotech_u_prachah.pdf

**2. КУНЕЦЬ В. В. ВІДДІЛ БІОТЕХНОЛОГІЇ РЕПРОДУКЦІЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН: ІСТОРІЯ, ВЧЕНІ,
ДОСЯГНЕННЯ (ІСТОРИЧНИЙ НАРИС)** / В. В. Кунець ; НААН, Інститут
тваринництва. – Х., 2013. – 162 с. – (Кн. 2). – Режим доступу:
[http://animal.kharkov.ua/index.php/biblioteka/izdaniya-biblioteki/istoriya-
institutu/249-istorichniy-narys](http://animal.kharkov.ua/index.php/biblioteka/izdaniya-biblioteki/istoriya-institutu/249-istorichniy-narys)

3. ПАВЛЕНКО МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ : біобібліограф. покажчик наук.
пр. за 1971–2012 роки / НААН, Інститут тваринництва ; уклад. : В. В. Кунець,
Н. В. Камишан, Л. В. Гончаренко. – Х., 2013. – 58 с. : порт. – (Кн. 3). – Режим
доступу: <http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/pavlenko.pdf>

**4. ДРУКОВАНІ ПРАЦІ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ЗА ОСНОВНИМИ
НАПРЯМАМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** : бібліограф. покажчик за 2012
рік / НААН, Інститут тваринництва; уклад. В. В. Кунець, М. Ю. Трубай,
Н. В. Камишан, О. Ю. Трубай, А. П. Пономарьова ; наук. ред. І. А. Іонова. – Х.,
2013. – 40 с. (Кн. 4). – Режим доступу:
http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/praci_vchenix/2012.pdf

**5. КУНЕЦЬ В. В. НАУКОВИЙ ДОРОБОК УЧЕНИХ У РОЗВИТОК
ВІТЧИЗНЯНОГО КОНЯРСТВА ТА КІННОЗАВОДСТВА** / НААН, Інститут
тваринництва ; Кунець Вікторія Вячеславівна ; наук. ред. І. А. Іонов. – Х., 2014.
– 168 с. (Кн. 5). – Режим доступу:
[http://animal.kharkov.ua/index.php/biblioteka/izdaniya-biblioteki/istoriya-
institutu/310-naukovij-dorobok-uchenikh-u-rozvitok-vitchiznyanogo-konyarstva-ta-
kinnozavodstva](http://animal.kharkov.ua/index.php/biblioteka/izdaniya-biblioteki/istoriya-institutu/310-naukovij-dorobok-uchenikh-u-rozvitok-vitchiznyanogo-konyarstva-ta-kinnozavodstva)

**6. ДРУКОВАНІ ПРАЦІ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ЗА ОСНОВНИМИ
НАПРЯМАМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** : бібліограф. покажчик за 2013
рік / НААН, Інститут тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, М. Ю. Трубай,

Н. В. Камишан; наук. ред. І. А. Іонова. – Х., 2014. – 37 с. – (Кн. 6). – Режим доступу: http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/praci_vchenix/2013.pdf

7. **БІЛОГУБ ДАНИЛО КИРИЛОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1926–1981 рр. / НААН, Інститут тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, Н. В. Камишан, Л. В. Гончаренко; авт. вступ. ст. В. В. Кунець. – Х., 2014. – 38 с. – (Кн. 7). – Режим доступу: <http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Belogub.pdf>

8. **МЕДВЕДЄВ В'ЯЧЕСЛАВ ОЛЕКСАНДРОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1954–2011 рр. / НААН, Інститут тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, О. М. Церенюк, Н. В. Камишан, М. А. Хватова, Л. В. Гончаренко, І. Ф. Парасочка ; авт. вступ. ст. О. М. Церенюк. – Х., 2014. – 108 с. (Кн. 8). – Режим доступу: <http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Medvedev.pdf>

9. **БЄЛІКОВ АНАТОЛІЙ АНДРІЙОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1966–2014 рр. / НААН, Ін-т тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, Л. В. Гончаренко, Н. В. Камишан, І. Ф. Парасочка, І. М. Мартинюк, О. М. Церенюк, М. А. Хватова ; авт. вступ. ст. В. В. Кунець. – Х., 2015. – 67 с. (Кн. 9). – Режим доступу: http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Belikov3_1.pdf

10. **БУГРОВ ОЛЕКСІЙ ДМИТРОВИЧ**: біобібліогр. покажчик наукових праць 1962–2014 рр. / НААН, Ін-т тваринництва; уклад. В. В. Кунець, М. Ю. Трубай, Т. М. Очковська, Л. В. Гончаренко; наук. ред. та автор вступ. ст. Є. В. Руденко; перекл. англ. Ю. Є. Андренко. – [вид. друге, перероб. та доп.]. – Х., 2015. – 130 с. – (Кн. 10.). – Режим доступу: <http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Bugrov-2015.pdf>

11. **МИХАЛЬЧЕНКО СТЕПАН АДАМОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1989–2015 рр. / НААН, Ін-т тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, І. В. Ткачова, Н. В. Камишан, Л. В. Гончаренко ; авт. вступ. ст. В. В. Кунець. – Х., 2015. – 46 с. (Кн. 11). – Режим доступу: <http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Mihalchenko.pdf>

12. **ДРУКОВАНІ ПРАЦІ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ЗА ОСНОВНИМИ НАПРЯМАМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** : бібліограф. покажчик за 2014 рік / НААН, Інститут тваринництва; уклад. В. В. Кунець, М. Ю. Трубай, Н. В. Камишан; наук. ред. І. А. Іонова. – Х., 2014. – 37 с. – (Кн. 12). – Режим доступу: http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/praci_vchenix/2014.pdf

13. **ДІБІРОВ МАГОМЕД КУРАМАГОМЕДОВИЧ** : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1977 – 2006 рр. / НААН, Ін-т тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, Н. В. Камишан, Л. В. Гончаренко; авт. вступ. ст. В. В. Кунець. – Х., 2015. – 28 с.

(Кн. 13). – Режим доступу:
<http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Dibirov.pdf>

14. **ХВАТОВ АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1973 – 2015 рр. / НААН, Ін-т тваринництва; уклад. В. В. Кунець, Т. А. Стрижак, М. А. Хватова, Н. В. Камишан, О. Ю. Трубай, М. Ю. Трубай, Л. В. Гончаренко, І. Ф. Парасочка; наук. ред. Є. В. Руденко; авт. вступ. ст. Т. А. Стрижак. – Х., 2016. – 66 с. (Кн. 14). – Режим доступу:
<http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Chvatov.pdf>

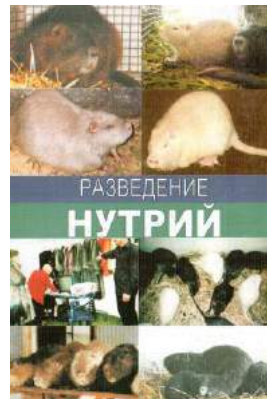
15. **ЕЙСНЕР ФЕДІР ФЕДОРОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1940–1991 рр. / НААН, Ін-т тваринництва ; уклад. В. В. Кунець, О. Ю. Трубай, Н. В. Камишан, авт. вступ. ст. В. В. Кунець. – Х., 2016. – 82 с. (Кн. 15). – Режим доступу:
<http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/bibliografiya/Eysner%20F%20F%20bibliogr.pdf>

16. **ОМЕЛЬЯНЕНКО АНДРІЙ ОКСЕНТІЙОВИЧ**: біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1961 – 2010 рр. / НААН, Ін-т тваринництва; уклад. В. В. Кунець, М. Ю. Трубай, Н. В. Камишан, І. Ф. Парасочка ; авт. вступ. ст. В. В. Кунець. – Х., 2017. – 82 с. (Кн. 16).

17. **ДРУКОВАНІ ПРАЦІ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ЗА ОСНОВНИМИ НАПРЯМАМИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** : бібліограф. покажчик за 2016 рік / НААН, Інститут тваринництва; уклад. В. В. Кунець, М. Ю. Трубай. – Х., 2017. – 24 с. – (Кн. 17). – Режим доступу:
http://animal.kharkov.ua/archiv/biblioteka/praci_vchenix/2016.pdf

*Футбольна команда, 7 клас
(крайній справа – І. Вакуленко)*

Інтелектуальна власність І.С.Вакуленка

Початок трудової діяльності з колгоспу, 1955 р.

Матуся з сестрою підтримують «бідного студента», 1957 – 1962 рр.

З молодою дружиною Вірою, 1966 р.

Результат селекційної роботи вченого-кролівника, 2012 р.

Зі співробітниками лабораторії, 2012 р.

*З онучками
Альбіною та
Вікторією*

Продовжувач роду – син Олег з бабусями, 1969 р.

Відвідування батьків дружини, м. Ахтирка, 1980 р.

*На комуністичному суботнику з В. Миросем,
д/г «Кутузівка», 1985 р.*

*Привітання з ювілеєм від директорів
О.К. Трішина та Є.В. Руденка, 2007 р.*

З академіком Ф. І. Осташком, 2007 р.

З Г.П. Котенджи та В.В. Миросем, 2006 р.

*Однокурсники знову разом.
Колишні студенти - сьогодні доктори, 2006 р.*

*Підведення підсумків роботи,
Вовчанська кролеферма, 1987 р.*

*На Всесоюзній сільськогосподарській виставці,
м. Москва, 1987 р.*

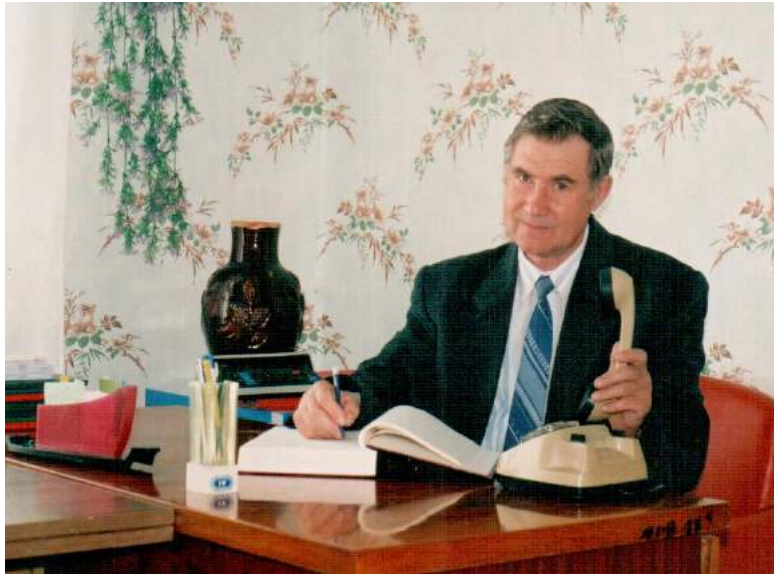
З сином Олегом, м. Москва, 1986 р.

*Біля
батьківського
порогу*

*З колегами О.Ф. Гончаром та
О.М. Костенком, м. Черкаси*

На робочому місці, ІТ УААН, 2005 р.

Зустріч однокурсників, 2004 р.

Відпочинок на дачі, 2006 р.

У рідних Кулиничках, 2004 р.

*Експериментальна
розробка кліткового
обладнання для
утримання кролів*

*І. С. Вакуленко з
улюбленцем
створеної ним
породи кролів*

Масляна – проводи зими, с. Кулиничі, 2004 р.